

Projekt „Razem Blisko Krakowa – zintegrowany rozwój podkrakowskiego obszaru funkcjonalnego” korzysta z dofinansowania funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz środków krajowych.

ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU EDUKACJI I RYNKU PRACY

w ramach projektu „Razem Blisko Krakowa – zintegrowany rozwój podkrakowskiego obszaru funkcjonalnego”.

**razem
blisko Krakowa**
zintegrowany rozwój
podkrakowskiego obszaru funkcjonalnego

Czernichów

Mogilany

Litko

Skawina

Świętniki Górne

Kraków, kwiecień 2015

Zintegrowana Strategia Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”

Opracowanie:

FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji
w Krakowie

MISTiA NA SZLAKU

Szanowni Państwo,

Konkurencyjność i spójność to dwa zasadnicze cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony. Miasta. Obszary wiejskie (KSRR). Konkurencyjność i spójność terytorialna nie odnosi się wyłącznie do kwestii przestrzennych, ale nade wszystko do kwestii funkcjonalnych łączących różne sektory sfery publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Konkurencyjność lokalnej gospodarki i spójność społeczna są również głównymi celami Strategii Europa 2020. **Gospodarka i edukacja (formalna i pozaformalna) w takim podejściu muszą się wzajemnie przenikać, gdyż obie te sfery uzależnione są od siebie i w jednakowym stopniu wpływają na rozwój, w tym również na charakter lokalnego rynku pracy.**

Takie podejście promowane jest przez Unię Europejską jako ważny element rozwoju. To nowe podejście ma wymiar horyzontalny i skoncentrowane jest na interdyscyplinarności podejmowanych interwencji publicznych z silnym akcentem terytorialnym. Oznacza to konieczność zastosowania kompleksowej interwencji w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań. **W szczególności chodzi o sposób powiązania sfery edukacji, gospodarki i rynku pracy z wzajemnymi dla nich korzyściami, jak również wymiernymi rezultatami dla konkurencyjności obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.** Zarówno edukacja, jak i gospodarka i rynek pracy muszą być traktowane jako zależne od siebie. Jakość i konkurencyjność sfery gospodarki uzależnione są nie tylko od warunków ekonomicznych, organizacyjnych i prawnych, ale również od jakości lokalnych kadr, zdolności do tworzenia i absorpcji innowacji oraz uniwersalnych kwalifikacji pracowników i ich zdolności do elastycznego reagowania na zachodzące na rynku pracy zmiany. Sfera edukacji nie może współcześnie istnieć bez uwzględnienia jej wpływu na jakość kadr gospodarki i przedsiębiorczość. Dodatkowo, rozwój sfery edukacji w szkołach obszaru funkcjonalnego powiązany jest z rozwojem tej sfery w Krakowie (ze względu na bliskość Krakowa). To samo dotyczy sfery gospodarki i rynku pracy. W podejmowanych działaniach w ramach Strategii ten aspekt wzajemnego oddziaływania jest brany pod uwagę.

Podobnie gospodarka - nie będzie konkurencyjna bez uwzględnienia jej relacji ze sferą edukacji i rynku pracy. Rozwój gospodarki ma wpływ na edukację m.in. w zakresie kierunków i jakości kształcenia. Obie te sfery mają zasadniczy wpływ na lokalny rynek pracy. Ten z kolei uzależniony jest od sfery edukacji, gospodarki i sytuacji na rynku pracy w Krakowie oraz Powiecie Krakowskim. Tożsame podejście zaprezentowane zostało w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego do

2020 roku (SRWM). Mówi się tam, że „Wiedza, kompetencje i zdolność adaptacyjna stają się kluczem do rozwoju inteligentnej gospodarki”. Dlatego też **zasadniczym wyzwaniem dla samorządów obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” jest zapewnienie spójności rozwoju społeczno-gospodarczego i wysokiej jakości kapitału intelektualnego. Dlatego też zapewnić należy właściwe warunki dla kształcenia i doskonalenia kompetencji oraz podnoszenia i zmiany kwalifikacji przez mieszkańców.** Pamiętać przy tym trzeba o zaawansowanych w Polsce pracach nad wprowadzeniem Polskich Ram Kwalifikacji. Zgodnie z SRWM priorytetem Małopolski ma być gospodarka oparta na wiedzy i innowacjach (głównie skoncentrowana w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym ze względu na silny rozwój ośrodków akademickich, wiedzy i badawczo-rozwojowych). Wymaga to nowego podejścia do wsparcia przedsiębiorczości oraz kształcenia postaw przedsiębiorczych, zarówno osób dorosłych, jak dzieci i młodzieży. **Uwagi wymaga też podejście do działań podejmowanych na rynku pracy, które dział się muszą w powiązaniu ze zmianami w sferze edukacji i zachodzącymi dynamicznie zmianami gospodarczymi. Dotyczy to intensyfikacji współpracy i jej koordynacji w zakresie lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się warunków społecznych i gospodarczych, zacieśniania współpracy sfery gospodarki ze sferą edukacji oraz współpracy pomiędzy sektorem gospodarczym, edukacją i instytucjami rynku pracy.** Wszystko to ma służyć wzrostowi atrakcyjności gospodarczej i edukacyjnej gmin Obszaru Funkcjonalnego oraz jakości życia mieszkańców. Silnie akcentowane będzie zatem integrowanie sfery edukacji, gospodarki i rynku pracy oraz zacieśnianie współpracy pomiędzy nimi. Istotnym elementem w tym zakresie będzie budowanie nowoczesnej oferty i infrastruktury gospodarczej wspomagającej rozwój miejsc pracy. **Rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego uzależniony jest od czynników wynikających z bliskości Krakowa. Jednakże na tempo i charakter rozwoju gospodarczego i lokalnego rynku pracy wpływ ma jakość systemu lokalnej edukacji, która otwarta na współpracę, będzie w stanie sprostać wyzwaniom współczesności stawianym lokalnej społeczności.**

Zespół ekspertów i konsultantów FRDL MISTiA

Spis treści

WPROWADZENIE	5
METODOLOGIA PRAC NAD STRATEGIĄ.....	7
SZCZEGÓŁOWY ZAKRES PRAC NAD STRATEGIĄ.....	11
WNIOSKI Z ANALIZY DIAGNOSTYCZNEJ	13
ANALIZA SWOT	17
WIZJA I MISJA ROZWOJU	24
MATRYCA OPERACYJNA	25
ROZWÓJ INNOWACYJNEJ GOSPODARKI OBSZARU FUNKCJONALNEGO.....	27
ATRAKCYJNY, SKUTECZNY I DOPASOWANY DO DYNAMICZNEGO RYNKU PRACY SYSTEM KSZTAŁCENIA	33
WSPIERANIE ZATRUDNIENIA I EFEKTYWNA POLITYKA RYNKU PRACY.....	38
SPÓJNOŚĆ Z WYTYCZNYMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU	43
SYSTEM MONITOROWANIA I EWALUACJI ORAZ AKTUALIZACJI STRATEGII	50
WPROWADZENIE.....	50
INSTYTUCJONALNA STRUKTURA SYSTEMU ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA STRATEGII	51

Wprowadzenie

Zintegrowana Strategia Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego stanowi rezultat projektu „Razem Blisko Krakowa – zintegrowany rozwój podkrakowskiego obszaru funkcjonalnego”, realizowanego w ramach programu „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014. Istotę programu stanowi promowanie partnerskiego, wspólnego rozwiązywania problemów na danym obszarze, realizowanego poprzez nawiązywanie współpracy przez JST, a jednocześnie upowszechnianie funkcjonalnego podejścia do polityki regionalnej na szczeblu lokalnym i zintegrowanej polityki planowania przestrzennego zmierzającej do zrównoważonego rozwoju danego obszaru.

Przedmiotem współpracy Lidera (gmina Skawina) i Partnerów projektu, tj. powiatu krakowskiego, gminy Czernichów, gminy Liszki, gminy Mogilany, gminy Świątniki Górne, Lokalnej Grupy Działania „Blisko Krakowa”, Galicyjskiej Izby Gospodarczej, Podkrakowskiej Izby Gospodarczej, Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie, przy wsparciu FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie, jest partnerskie zarządzanie obszarem funkcjonalnym „Blisko Krakowa” i realizowanie zadań w drodze identyfikacji i rozwiązywania wspólnych problemów oraz kreowania wyzwań na drodze do rozwoju.

Zasadniczym produktem, który powstał w ramach projektu, była Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Strategia jest dokumentem planistycznym wyznaczającym najważniejsze obszary, cele, kierunki rozwoju i zadania, a także metody weryfikacji osiągniętych rezultatów polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni obszaru funkcjonalnego, tworzonego przez pięć gmin powiatu krakowskiego: Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawinę, Świątniki Górne. Strategia stanowi narzędzie wspierania pozytywnych zmian społeczno-gospodarczych w całej przestrzeni obszaru funkcjonalnego oraz niwelowania barier rozwojowych.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego stanowi uszczegółowienie wspomnianej Strategii, w następujących obszarach i celach:

Obszar 1 GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY

cel operacyjny 1. 1. Rozwój kapitału intelektualnego

cel operacyjny 1. 2. Skuteczny system doradztwa i kształcenia zawodowego

cel operacyjny 1. 3. Wzmacnianie przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców

cel operacyjny 1. 4. Zarządzanie przestrzenią gospodarczą i inwestycyjną obszaru funkcjonalnego

Obszar 5 NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE

cel operacyjny 5. 1. Wdrażanie nowoczesnych instrumentów zarządzania publicznego

cel operacyjny 5. 2. Rozwój współpracy z partnerami zewnętrznymi

W swoich założeniach, opracowana Zintegrowana Strategia Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” ma na celu:

- Stworzenie podstaw partnerstwa w zakresie kształcenia zawodowego dla przedsiębiorstw na obszarze funkcjonalnym, ze szczególnym uwzględnieniem rozwijających się stref inwestycyjnych i trendów rozwoju technologicznego;
- Rekomendowanie zmian do lokalnych i subregionalnych systemów oświaty zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez przedsiębiorstwa działające i inwestujące na terenie obszaru funkcjonalnego oraz przygotowanie uczniów do wykonywania wyuczonego zawodu – zgodnie z potrzebami lokalnych przedsiębiorstw;
- Przygotowanie do wprowadzenia nowatorskich rozwiązań w zakresie edukacji zawodowej – klas patronackich, edukacji w miejscu pracy, wzmocnienie współpracy z przedstawicielami sektora gospodarczego w zakresie rekomendowania zmian w systemach oświatowych, jako reakcji na zmieniające się uwarunkowania gospodarcze;
- Wzmocnienie edukacji na jej wczesnych etapach;
- Wprowadzenie systemowych rozwiązań w procesie doradztwa zawodowego;
- Upowszechnienie edukacji ustawicznej;
- Wzmocnienie działań na rzecz rozwoju rzemiosła;

- Rozwój przedsiębiorczości i polepszenie warunków gospodarowania na terenie obszaru funkcjonalnego, w szczególności poprzez określenie najważniejszych przedsięwzięć realizacyjnych, przyczyniających się do wzmocnienia całego obszaru;
- Zwiększenie poziomu wieloszczeblowego zarządzania rozwojem obszaru funkcjonalnego – zgodnie z wytycznymi Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie – zwiększenie zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy zostanie ponadto pogłębiona w niektórych aspektach poprzez dokumenty wdrożeniowe:

- Audyt systemów oświatowych JST w kontekście potrzeb gospodarki i rynku pracy na obszarze funkcjonalnym „Blisko Krakowa”;
- Analiza wykonalności tworzenia przykładowych szkół zawodowych i klas patronackich na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.

Metodologia prac nad Strategią

Zintegrowana Strategia Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego powstała w oparciu o metodę partycypacyjno-eksperską, z wykorzystaniem tzw. trójkąta współpracy. Model ten polega na wykorzystaniu trzech metod pracy nad dokumentem strategicznym, tj. eksperckiej, urzędniczej i partycypacyjnej. Dla uzyskania efektu satysfakcjonującego możliwie całą wspólnotę samorządową, konieczne było wykorzystanie wszystkich trzech metod pracy na różnych etapach tworzenia Strategii.

Metoda ekspercka polegała na pracy specjalistów (ekspertów) ds. zarządzania strategicznego i rozwoju regionalnego, tj. analityków, strategów, moderatorów i ewaluatorów. Metoda urzędnicza polegała na wykorzystaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji pracowników instytucji samorządowych i publicznych (urzędów gmin, Starostwa Powiatowego w Krakowie, podległych jednostek we wszystkich dziedzinach strategicznego rozwoju, itp.). Metoda partycypacyjna polegała na wykorzystaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji przedstawicieli społeczności lokalnej całego obszaru funkcjonalnego (radnych, lokalnych liderów, przedstawicieli lokalnych organizacji społecznych i inicjatyw obywatelskich, przedsiębiorców).

Trójkąt współpracy to metoda włączania (partycypacji społecznej) przedstawicieli różnych środowisk tworzących wspólnotę lokalną obszaru funkcjonalnego do prac nad opracowaniem, wdrażaniem, ewaluacją i aktualizacją dokumentów strategicznych.

Na trójkąt współpracy składają się:

- sektor publiczny: władze samorządowe – przedstawiciele urzędów gmin tworzących obszar funkcjonalny oraz Starostwa Powiatowego w Krakowie, przedstawiciele poszczególnych jednostek podległych (Powiatowy Urząd Pracy, placówki oświatowe, instytucje kultury, instytucje pomocy społecznej, itp.);
- sektor biznesowy: pracodawcy i przedsiębiorcy, lokalne organizacje zrzeszające przedsiębiorców;
- sektor społeczny: przedstawiciele organizacji społecznych i środowisk niesformalizowanych, działających na terenie obszaru funkcjonalnego (organizacje pozarządowe, organizacje kościelne i wyznaniowe, grupy nieformalne, liderzy lokalni, osoby kształtujące opinię publiczną, media lokalne i regionalne, itp.).

Przedstawiciele trójkąta współpracy utworzyli Konwent Strategiczny. Został on powołany decyzją Grupy Sterującej (organ projektowy) na podstawie imiennych zaproszeń, skierowanych do przedstawicieli różnych środowisk lokalnych. Zadaniem Konwentu, we współpracy z konsultantami, było opracowanie założeń Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy.

Tabela 1 Osoby uczestniczące w pracach nad Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy.

GMINA MOGILANY		
1	Dańda Aleksander	Dyrektor Gimnazjum w Mogilanach
2	Front Sabina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogilanach
3	Gniadek Tadeusz	Rada Gminy Mogilany
4	Jurkiewicz Jolanta	Kierownik Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół w Mogilanach
5	Kisielnicki Józef	Prezes Zarządu firmy KLIWEKO
6	Malik Grzegorz	Rada Gminy Mogilany
7	Pulikowski Mirosław	Szkoła Podstawowa im. Józefa Nowina Konopki w Mogilanach

8	Sechman Magdalena	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Libertowie
9	Zatorska Monika	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Konarach
GMINA CZERNICHÓW		
10	Bylica Renata	Dyrektor ZPO w Kamieniu
11	Galos Elżbieta	Dyrektor Samorządowego Przedszkola w Czernichowie
12	Grzywa Zofia	Przedstawiciel NGO
13	Kaczorowska Barbara	Przedstawiciel GZOS w Czernichowie
14	Rada Gminy	Rada Gminy - dwóch przedstawicieli
15	Senderecki Janusz	Dyrektor GZOS w Czernichowie, Koordynator Gminny
16	Smaga Agnieszka	Inspektor w UG Czernichów
17	Urbańczyk Krzysztof	Przedstawiciel przedsiębiorców
GMINA ŚWIĄTNIKI GÓRNE		
18	Bujas Wanda	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w S.G.
19	Gawor Marek	Reprezentant pracodawców
20	Kułąj Wanda	Radna Powiatu Krakowskiego, Kierownik Referatu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy Świątniki Górne
21	Stadnik Rafał	Prezes Stowarzyszenia Zielone Światło Dla Wrząsowic
22	Szczygieł Witold	Nauczyciel, Dyrektor Muzeum Ślusarstwa im. M. Mikuły w Ś.G.
23	Wojtala Natalia	Lider społeczny i mieszkaniec Gminy Świątniki Górne
24	Zawada Jacek	Zastępca Dyrektora Zespołu Szkół w Ś.G.
GMINA LISZKI		
25	Baster - Budziaszek Małgorzata	Kierownik GZEAS Liszki
26	Czyżewska Marta	nauczyciel, doradca zawodowy – Zespół Szkół w Liszkach
27	Gralewska Józefa	przedstawiciel NGO
28	Grela Janina	Dyrektor Gimnazjum w Mnikowie
29	Kozioł Izabela	pracownik Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Liszkach

30	Kruk Stanisław	Rada Gminy
31	Kruk Stanisława	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Kryspinowie
32	Kruszewska Krystyna	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Czułowie
33	Macałka Izabela	Kierownik GOPS Liszki
GMINA SKAWINA		
34	Alechnowicz Maria	Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skawinie
35	Bobek Józef	Prezes Skawińskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorczości
36	Gerc Krzysztof	Dyrektor Specjalistycznej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej
37	Grzeszczuk Michał	Przewodniczący Komisji Edukacji RM, Przewodniczący Komisji Gospodarki RM
38	Kolasa Paweł	Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina
39	Marzec Marek	Dyrektor Gimnazjum nr 1 w Skawinie
40	Ożóg Tomasz	Pełnomocnik Burmistrza ds. Pozyskiwania Środków Zewnętrznych
41	Potoczny Marek	Dyrektor Projektów Przemysłowych Valeo Autosystemy Sp. z o.o.
42	Scholz Marek	Prywatny przedsiębiorca
43	Tutajewski Andrzej	Prezes Podkrakowskiej Izby Gospodarczej
44	Wrzosczyk Daniel	Przewodniczący Skawińskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Zastpca Dyrektora Stowarzyszenia Metropolia Krakowska
45	Żak Stanisław	Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Skawina
POWIAT KRAKOWSKI		
46	Budzyń-Paszek Anna	Gimnazjum Nr.1 w Skawinie
47	Bylica Grzegorz	Dyrektor Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czernichowie
48	Golanko Mirosław	Sekretarz Powiatu Krakowskiego
49	Grabowska Jadwiga	SPPP Skawina
50	Guzik Lucyna	Gimnazjum w Radziszowie
51	Krzyworzeka Józef	Starosta Powiatu Krakowskiego
52	Niemiec Dorota	Dyrektor Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego

53	Pałka Wojciech	Wicestarosta Powiatu Krakowskiego
54	Pelc Krzysztof	Główny specjalista ds. rozwoju i funduszy strukturalnych
55	Pycińska Lidia	Dyrektor Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego w Krakowie
56	Stec Anna	Dyrektor Zespołu Szkół Techniczno - Ekonomicznych w Skawinie
POZOSTALI CZŁONKOWIE		
57	Puchała Jacek	Zakład Rozwoju Obszarów Wiejskich i Doradztwa Wydział Rolniczo Ekonomiczny UR

Źródło: opracowanie własne.

Sesje strategiczne z udziałem Konwentu prowadzone były metodami interaktywnymi z użyciem narzędzi i technik treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować potrzeby i problemy, a następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania. Zespół ekspertów z ramienia FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji tworzyli: Jacek Kwiatkowski, Wojciech Odzimek, Dawid Hoinkis i Krzysztof Malczyk. Ich rola polegała przede wszystkim na moderowaniu procesu tworzenia dokumentu oraz proponowaniu narzędzi i podawaniu przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych przypadkach. Taki sposób prowadzenia sesji strategicznych z Konwentem (praca indywidualna, zespołowa i na forum plenarnym) gwarantował możliwość indywidualnych wypowiedzi uczestników, jak również sprawne osiągnięcie *consensusu*.

Zaletami metody partnersko-eksperskiej są: włączanie społeczności lokalnych w proces opracowywania dokumentu i decydowania o najważniejszych założeniach polityki rozwoju obszaru funkcjonalnego, ale dzięki temu również w proces ich wdrażania, wysoki stopień konsultacji społecznych oraz zgodność procedur z zasadami polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Szczegółowy zakres prac nad Strategią

Prace, związane z opracowaniem Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, obejmowały w szczególności następujące działania:

- 1) Opracowanie diagnozy w zakresie edukacji i rynku pracy na terenie obszaru funkcjonalnego:
 - a. Opracowanie raportu z analizy stanu edukacji, sytuacji gospodarczej oraz sytuacji na rynku pracy na całym obszarze

funkcjonalnym w oparciu o dane statystyki publicznej oraz pochodzące z lokalnych systemów edukacyjnych,

- b. Przygotowanie i przeprowadzenie badań wśród przedstawicieli szkół ponadgimnazjalnych oraz przedsiębiorców funkcjonujących na terenie obszaru funkcjonalnego; Opracowanie bilansu kompetencji dla podkrakowskiego obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”
- 2) Przeprowadzenie analizy zasobów własnych i otoczenia (analiza SWOT) dla obszaru funkcjonalnego w zakresie relacji pomiędzy sferą edukacji a sferą gospodarki (sesja strategiczna z udziałem Konwentu Strategicznego);
 - 3) Określenie misji i wizji Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy (sesja strategiczna z udziałem Konwentu Strategicznego);
 - 4) Opracowanie planu operacyjnego Zintegrowanej Strategii Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego:
 - a. Określenie obszarów, celów strategicznych i celów operacyjnych Strategii (sesja strategiczna z udziałem Konwentu Strategicznego),
 - b. identyfikacja kierunków interwencji (kluczowych zadań i projektów) w ramach poszczególnych celów operacyjnych – (sesja strategiczna z udziałem Konwentu Strategicznego)
 - 5) Określenie systemu monitorowania i ewaluacji Strategii oraz aktualizacji:
 - a. określenie ram logistycznych realizacji kierunków interwencji (kluczowych zadań i projektów),
 - b. Opracowanie mierników realizacji celów Strategii,
 - c. Opracowanie podsystemów zarządzania, monitoringu i ewaluacji Strategii.
 - 6) Konsultacje dokumentu oraz opracowanie ostatecznej wersji dokumentu Zintegrowanej Strategii Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego po konsultacjach społecznych.

Wnioski z analizy diagnostycznej

Jednym elementów prac nad Strategią było opracowanie diagnozy stanu edukacji na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” a także sytuacji na lokalnym rynku pracy - w oparciu o dane statystyki publicznej, a także wyniki przeprowadzonych badań społecznych. Poniżej przedstawiono główne wnioski z przeprowadzonych badań:

- Jakość kształcenia na obszarze funkcjonalnym różni się od obserwowanej w Małopolsce i powiatach stanowiących grupę porównawczą w zależności od etapu kształcenia. Odsetek szkół podstawowych z wysokim wynikiem z testu po VI klasie szkoły podstawowej (54%) oraz jego przeciętne wyniki (65%) wskazują na wysoki poziom nauczania na tym poziomie edukacji. Analogiczne wskaźniki dla Małopolski wynoszą odpowiednio 35% i 63%. Gorsze wyniki odnotowano w gimnazjach, co skutkowało spadającym odsetkiem lokalnej młodzieży kształcącej się w placówkach na terenie obszaru funkcjonalnego z 95% w roku 2007 do 90% na koniec 2012 r.
- Statystyczny uczeń liceum na koniec ścieżki kształcenia na poziomie wyższym posiada większe w porównaniu z uczniami techników kompetencje matematyczne, ważne z punktu widzenia kontynuowania ścieżki edukacyjnej na poziomie akademickim. Przewyciężenie tego stanu rzeczy wydaje się stanowić warunek konieczny do rozwoju szkolnictwa zawodowego, które w społecznym postrzeganiu w ostatnich latach uważane było za gorszą ścieżkę kariery, nie gwarantującą możliwości dalszego rozwoju i znalezienia zatrudnienia.
- Obszar funkcjonalny „Blisko Krakowa” odznacza się korzystną strukturą gospodarki. Niski jest udział charakteryzującego się niską produktywnością rolnictwa (8,41% ludności w wieku produkcyjnym prowadzi indywidualne gospodarstwa rolne, przeciętnie w województwie małopolskim jest to 10,46%, a na terenie KOM 15,34%). Pozytywnie w kontekście stabilizowania sytuacji na lokalnym rynku pracy ocenić należy względnie wysoki odsetek dużych przedsiębiorstw (skoncentrowanych przede wszystkim w gminie Skawina).

- Przeciętnie na terenie całego obszaru funkcjonalnego przedstawiają się wskaźniki przedsiębiorczości. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców wyniosła na koniec 2013r. 1065 jedn. gosp., podczas gdy średnio w Małopolsce było to 1045 podmiotów, a na terenie KOM 958 jedn. gosp. Podkreślić należy względnie wysoką trwałość nowych podmiotów gospodarczych zakładanych przy współdziałaniu wsparcia publicznych służb zatrudnienia.
- Od 2012 roku emigracja oraz coraz mniej liczne roczniki wchodzące na rynek pracy coraz silniej negatywnie wpływają na liczbę osób na rynku pracy. W ciągu najbliższych lat ujemny wpływ demografii na podaż pracy będzie zjawiskiem stałym (nawet uwzględniając podniesienie wieku emerytalnego do 67 lat). Jak dotychczas niekorzystne tendencje demograficzne łagodzone są przez wzrost aktywności osób w wieku 45+. Z czasem oddziaływanie demografii stanie się coraz silniejsze i wzrost aktywności przestanie je równoważyć.
- Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w rejestrze PUP na terenie obszaru funkcjonalnego wzrosła o ok. jedną trzecią, z 3051 osób na koniec 2008 r. do 4026 w 2013 r. Według struktury zatrudnienia najbardziej dynamicznie rosła liczba osób z wykształceniem wyższym (wzrost o 200%), przy czym odsetek bezrobotnych w tej grupie był najniższy i wynosił 12%. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, na koniec 2013 r., było to 1228 osób.
- Struktura bezrobotnych wg wieku wskazuje na rosnący problem bezrobocia wśród osób młodych oraz starszych w wieku przedemerytalnym. Grupa osób w przedziale 18-34 stanowi niemal połowę bezrobotnych. Dynamika wzrostu liczby bezrobotnych w przedziale wiekowym 18-24 jest najniższa (53%), niemniej jednak w dużej mierze zależy ona od wydłużania okresu nauki, które paradoksalnie często skutkuje niedopasowaniem kwalifikacji zawodowych do potrzeb pracodawców i dynamicznym wzrostem bezrobocia osób z wyższym wykształceniem. Wzrost liczby bezrobotnych w wieku 55 i więcej lat może mieć charakter bezrobocia strukturalnego i wiązać z niemożnością wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami i doświadczeniem.

- Analiza ogólnopolskich trendów rynku pracy wskazuje, że wśród absolwentów szkół średnich zawodowych niemal równie prawdopodobne są praca, edukacja łączona z pracą, jak i bierność zawodowa. Jedynie co trzeci absolwent szkół zawodowych kontynuuje edukację, tj. ponad 2 razy mniej niż w przypadku absolwentów ogólniaków. Tyle samo osób ani nie uczestniczy w rynku pracy, ani nie kontynuuje edukacji.
- Zdecydowana większość absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Polsce podejmuje się dalszego kontynuowania nauki. Dotyczy to zarówno absolwentów ogólniaków jak i studiów wyższych (kontynuacja licencjata na magisterium). Wzorzec ten nie dotyczy jedynie absolwentów średnich szkół zawodowych – wśród nich edukację kontynuuje mniej niż 40%, przy czym aż 30% łączy edukację z pracą.
- Jediną grupą na poziomie ogólnokrajowym, która łączy edukację z pracą są absolwenci studiów licencjackich, kontynuujący kształcenie na poziomie magisterskim lub podyplomowym. Od 2010 r. wzrosła jednak liczba osób tylko uczących się, co może być powiązane zarówno z trudniejszą sytuacją na rynku pracy, jak i sygnałem dalszego utrwalania wzorca separowania okresów edukacji od aktywności zawodowej.
- Podkrakowski rynek pracy charakteryzuje dość duże rozdrobnienie jeśli chodzi o zakres prowadzonych rekrutacji na określone stanowiska. Jest to cecha charakterystyczna dla mniejszych (podmiejskich) rynków pracy ściśle uzależnionych od ilości i profilu przedsiębiorstw funkcjonujących na danym terenie. Stąd procesy rekrutacyjne są prowadzone raczej ad-hoc i w sposób doraźny niż planowany z dużym wyprzedzeniem czasu.
- Zebrany materiał badawczy potwierdza tendencje charakterystyczne dla Małopolski oraz powiatu krakowskiego potwierdzone danymi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie o największym zapotrzebowaniu na terenie obszaru funkcjonalnego na stanowiska w branżach: handlowo-finansowej (tj. handlowiec, księgowy, specjalista ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych), transportowej i logistycznej (tj. spedytorzy i logistycy) oraz zawodach robotniczych (tj. brukarz, spawacz, tynkarz).

- Lokalne szkoły ponadgimnazjalne prowadzą kształcenie w większości pożądanym zawodów. Jednak nabycie umiejętności technicznych w określonym zawodzie wystarcza jedynie w przypadku prac fizycznych. W pozostałych zawodach niezbędne w pracy są szeroko pojęte kompetencje miękkie i cechy osobowościowe zwiększające atrakcyjność kandydata do pracy.
- Największą wagę dla pracodawców obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” mają następujące kompetencje: uczciwość, orientacja na klienta, troska o jakość, współpraca i komunikacja ustna. W zakresie kompetencji językowych kluczowy jest język angielski, a w dalszej kolejności język niemiecki.
- W perspektywie pięcioletniej na największej liczbie stanowisk zdaniem badanych przedsiębiorców wykorzystywane będą: innowacyjność, wpływ na innych, podstawy ekonomii, radzenie sobie ze stresem i inicjatywa – oczekiwania przedsiębiorców powinny znaleźć się w centrum uwagi szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGTHS, czyli silne strony, atuty

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony, słabości

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje, szanse

T -> THREATS, czyli zagrożenia, bariery rozwoju

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na **wewnętrzne**, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki **zewnętrzne** – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki **pozytywne**, czyli atuty i szanse, oraz czynniki **negatywne**, czyli słabe strony i zagrożenia.

W ramach prac warsztatowych z udziałem Konwentu strategicznego przeprowadzono analizę SWOT dla obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” – w zakresie relacji pomiędzy sferą edukacji a sferą gospodarki. Następnie zdefiniowane czynniki poddano końcowej weryfikacji oraz rangowaniu (dokonanie oceny wpływu poszczególnych czynników analizy na rozwój obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” do 2020 roku).

Rangowanie analizy SWOT odbywało się poprzez dokonanie oceny każdego czynnika analizy w kontekście jego wpływu na strategiczny rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa". Ocena dokonywana była w skali 0-3, gdzie:

PRZY ATUTACH I SZANSACH

0 pkt. – oznacza, że dany czynnik, pomimo tego, iż istnieje, nie ma żadnego wpływu (lub nie będzie mieć) na rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa";

1 pkt. – oznacza, że dany czynnik ma bardzo słaby wpływ na rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa";

2 pkt. – oznacza, że dany czynnik ma duży wpływ na rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa";

3 pkt. – oznacza, że dany czynnik ma bardzo duży, kluczowy/strategiczny wpływ na rozwój Obszaru Funkcjonalnego "Blisko Krakowa".

W powyższych przypadkach mowa o pozytywnym wpływie, tzn. że każdy z czynników wymienionych w kategoriach ATUTY I SZANSE pomaga w rozwoju strategicznym obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa", albo wręcz może lub powinien być wykorzystany w realizacji jakichkolwiek działań na rzecz jego rozwoju.

PRZY SŁABOŚCIACH I ZAGROŻENIACH

0 pkt. – oznacza, że dany czynnik, pomimo tego, iż istnieje, nie ma żadnego wpływu (lub nie będzie mieć) uniemożliwiającego rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa";

1 pkt. – oznacza, że dany czynnik ma bardzo słaby wpływ hamujący rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa";

2 pkt. – oznacza, że dany czynnik ma duży wpływ hamujący rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa";

3 pkt. – oznacza, że dany czynnik ma bardzo duże, kluczowe/strategiczne znaczenie przeszkadzające, utrudniające, hamujące rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa".

W przypadku SŁABOŚCI I ZAGROŻEŃ wpływ każdego czynnika na strategiczny rozwój obszaru funkcjonalnego ma charakter negatywny, co oznacza, że każdy z ocenianych czynników w tych kategoriach może przeszkodzić lub zahamować rozwój obszaru funkcjonalnego "Blisko Krakowa".

Tabela 2 Wyniki zrangowanej analizy SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa” (2,26 – 3 pkt.)	
Dobra baza oświatowa na terenie obszaru funkcjonalnego (wszystkie szczeble kształcenia), kadra pedagogiczna, baza lokalowa – jako podstawa do działań ponadstandardowych;	Brak spójności komunikacyjnej wewnątrz obszaru funkcjonalnego – istotna bariera mobilności na rynku pracy;
Wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców obszaru funkcjonalnego (odsetek zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie obszaru funkcjonalnego wyższy niż średnia dla Małopolski i powiatu krakowskiego);	Niedostatecznie rozwinięty system komunikacyjny – dostęp drogowy na linii obszar funkcjonalny - Kraków, komunikacja zbiorowa (aglomeracyjna);
Możliwość lokowania stref aktywności gospodarczej (m.in. niższe ceny gruntów niż w Krakowie, niższe koszty funkcjonowania firmy, „przemysłowy charakter” miast obszaru funkcjonalnego, istniejące strefy w Skawinie);	
Dobre połączenia komunikacyjne, w tym z autostradą A4 oraz MLP Kraków-Balice;	
Istniejące na terenie obszaru funkcjonalnego strefy aktywności gospodarczej;	
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa” (1,51 – 2,25 pkt.)	
Korzystne wskaźniki demograficzne: dodatnie saldo migracji i dodatni przyrost naturalny;	Niski poziom współpracy pomiędzy placówkami oświatowymi a sektorem gospodarczym w zakresie doskonalenia metod kształcenia zawodowego (np. brak szkół patronackich, niewystarczający poziom kształcenia praktycznego, brak klas dedykowanych);
Silne centrum gospodarcze obszaru funkcjonalnego w postaci gminy Skawina;	Brak systemu orientacji zawodowej (doradztwa zawodowego) - przypadkowy wybór dalszych etapów kształcenia przez uczniów;
Duża skłonność do osiedlania się na terenie obszaru funkcjonalnego osób młodych we wczesnym wieku produkcyjnym – cenny zasób na rynku pracy;	Brak koordynacji działań w zakresie współpracy sektora edukacji i biznesu na terenie obszaru funkcjonalnego;

Wysokie wskaźniki trwałości (w skali województwa małopolskiego) nowych firm, którym udzielono dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej;

Brak odpowiedniej infrastruktury oraz nowoczesnych sprzętów, urządzeń i maszyn do praktycznej nauki zawodu;

Sukcesy w zakresie kreowania atrakcyjnych kierunków nauczania, np. weterynaria w Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czernichowie;

Nieuregulowany stan prawny niektórych gruntów o potencjale inwestycyjnym oraz duże rozdrobnienie gruntów;

Funkcjonujące na terenie obszaru funkcjonalnego zrzeszenia przedsiębiorców: izby gospodarcze, cechy, stowarzyszenia, itp. (np. Podkrakowska Izba Gospodarcza, Galicyjska Izba Gospodarcza, Stowarzyszenie Blacharzy i Dekarzy w Małopolsce „Małopolski Dekarz”;

Niedopasowanie kwalifikacji pracowników do oczekiwań pracodawców;

Tradycje rzemieślnicze na terenie gmin obszaru funkcjonalnego;

Niewystarczająca oferta opieki nad dziećmi w wieku 0-3, edukacji przedszkolnej oraz świetlic w szkołach (niedostosowanie do potrzeb pracujących rodziców);

Brak koordynacji dotyczącej stref aktywności gospodarczej na terenie obszaru funkcjonalnego i w jego otoczeniu;

Niewystarczająca wiedza wśród mieszkańców w zakresie dostępnych instrumentów wspierania zatrudnienia;

Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa” (0,76 – 1,50 pkt.)

Wysokie wyniki szóstoklasistów w ramach testów na koniec podstawówki.

Brak specjalistów obsługujących kompleksowo place zabaw na terenie obszaru funkcjonalnego (place w szkołach, przedszkolach, wiejskie) – konieczność korzystania z firm zewnętrznych.

SZANSE

ZAGROŻENIA

**Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój Obszaru Funkcjonalnego
„Blisko Krakowa” (2,26 – 3 pkt.)**

Bliskość Krakowa i konurbacji śląskiej: duże i chłonne rynki pracy, potencjał zbytu towarów i usług, szeroka i rozwinięta oferta edukacyjna – zasób kompetentnych kadr dla gospodarki, motywacja do poszukiwania nisz rynkowych – np. weterynaria w Czernichowie, przyciągająca uczniów z całej Polski);

Polityka państwa wobec przedsiębiorców – wysokie podatki i trudności administracyjne;

Tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej;

Brak systemowego wsparcia dla młodych;

Obszar metropolitalny – duża liczba inwestycji gospodarczych i komunalnych, dostępność dodatkowych środków zewnętrznych (np. w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych);

Dostępność środków zewnętrznych (w tym funduszy europejskich) na inwestycje i rozwój przedsiębiorczości;

Duży napływ ludzi na teren obszaru funkcjonalnego – ludzie z inicjatywą, przedsiębiorczy, często w sposób naturalny wpływający na podnoszenie jakości usług, podnoszenie świadomości społecznej;

Rozwój technologii informatycznych;

**Czynniki, mające duży wpływ na rozwój Obszaru Funkcjonalnego
„Blisko Krakowa” (1,51 – 2,25 pkt.)**

Potencjał demograficzny powiatu krakowskiego – wysoki odsetek osób poniżej 35 roku życia;

Bariery dopasowania systemu praktyk zawodowych na linii szkoła-uczeń-pracodawca – niewłaściwe podejście do praktyk w systemie edukacji, mało miejsc praktyk w stosunku do potrzeb, brak rzetelnego nabywania umiejętności praktycznych (problem odpowiedzialności za praktykanta, brak opiekuna, brak zajęć praktycznych);

Tereny, środowisko naturalne, umożliwiające rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych na terenie obszaru funkcjonalnego;

Odczuwalny brak specjalistów (praktyków-rzemieślników), których można zaangażować do opracowania programów kształcenia teoretycznego i praktycznego w określonym zawodzie (w tym również dla osób dorosłych), brak wyspecjalizowanych instytucji edukacji zawodowej;

Rozwój partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami wchodzącymi w skład obszaru funkcjonalnego, np. powołanie organu koordynującego kwestie dotyczące edukacji i rynku pracy;	Wysokie koszty edukacji dla budżetów gmin;
Monitoring/badania sytuacji na rynku pracy, w tym w zakresie zawodów deficytowych, krótko- i długookresowe prognozy, upowszechnianie wyników;	Rosnąca biurokracja – dyrektorzy i nauczyciele jako biurokraci, a nie wychowawcy i animatorzy działań, także pozaszkolnych;
Stworzenie oferty żłobkowo-przedszkolnej, która w przyszłości będzie wiązała nowych mieszkańców z systemem edukacji na terenie obszaru funkcjonalnego;	System organizacji edukacji - sztywne ramy programowe, nadmiar funkcji pełnionych przez nauczycieli, egzaminy, które nie sprawdzają umiejętności, a wiedzę teoretyczną (testy), rozbieżności pomiędzy zatrudnieniem w oparciu o Kartę Nauczyciela a potrzebami i możliwościami finansowymi gmin;
Deklarowana wola współpracy przedsiębiorców ze szkołami w zakresie efektywnego systemu zdobywania przez uczniów praktyki zawodowej;	Prowadzenie działalności gospodarczej i zawodowej oraz częstsze korzystanie z usług firm zlokalizowanych na terenie Krakowa;
Deklarowana wola współpracy ze strony sektora gospodarczego w kształtowaniu kierunków edukacji zawodowej i kompetencji zawodowych;	Opóźnienia w rozwoju infrastruktury drogowej;
Nieograniczenie działań zawodoznawczych do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych - wprowadzenie na terenie obszaru funkcjonalnego w szkołach podstawowych zajęć w zakresie preorientacji zawodowej (jako innowacji pedagogicznej);	Brak mostu pomiędzy Czernichowem a Skawiną (naturalna bariera, dzieląca obszar funkcjonalny);
Wykorzystanie potencjału trzeciego sektora w zakresie edukacji i rynku pracy;	Niż demograficzny (zmiana struktury społecznej, powodująca konieczność przeobrażenia systemu usług publicznych, w tym edukacyjnych);
Lepsze wykorzystanie potencjału istniejącej bazy oświatowej (nauczanie dorosłych, kreowanie oferty czasu wolnego);	Niestabilność prawa oświatowego;
Wykorzystanie tradycji obszaru funkcjonalnego do zagospodarowania edukacyjnych luk rynkowych (których nie ma w Krakowie i otoczeniu), np. Czernichów – rolnictwo, Świątyni Górne – kowalstwo, ślusarstwo itp.;	Liczba egzaminów zawodowych nieadekwatna do czasu nauki – słabość systemu edukacji zawodowej;
Przynależność gmin do Stowarzyszenia Metropolia Krakowska;	Duża skłonność do wybierania przedszkoli i szkół z terenu Krakowa przez rodziców, dzieci i młodzież z obszaru funkcjonalnego;

Większe zwrócenie uwagi w polityce regionalnej na grupę seniorów (np. tworzone Uniwersytety Trzeciego Wieku, linie budżetowe przeznaczone dla tej grupy odbiorców, itp.) – możliwość stworzenia na terenie obszaru funkcjonalnego instytucji podnoszenia kompetencji dla osób starszych;

Rozwój edukacji nieformalnej.

Widoczne w krajach wysoko rozwiniętych procesy urbanizacyjne – powrót do miasta (styl życia, oszczędności czasu, niższe koszty życia);

Nasilanie się rozwarstwienia społecznego we wspólnotach lokalnych.

Wizja i misja rozwoju

Wizja rozwoju stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” w perspektywie 2020 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będą wszyscy zaangażowani partnerzy, tj. władze samorządowe gmin i powiatu krakowskiego, partnerzy społeczni i gospodarczy oraz mieszkańcy, wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza cała wspólnota obszaru funkcjonalnego. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA

W 2020 roku obszar funkcjonalny „Blisko Krakowa” stanowi atrakcyjną przestrzeń do prowadzenia i rozwoju innowacyjnej działalności gospodarczej. Lokalny system edukacji, w tym nowoczesne szkolnictwo zawodowe, reaguje na potrzeby płynące ze strony rynku pracy. Współpraca przedsiębiorców, szkół oraz służb zatrudnienia wspiera procesy przeciwdziałania bezrobociu i wzmacnia spójność społeczną obszaru funkcjonalnego.

Sposobem urzeczywistnienia zakładanej wizji jest misja. Misja określa nadrzędny cel rozwoju obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Zgodnie z misją, władze samorządowe gmin i powiatu krakowskiego, partnerzy społeczni i gospodarczy oraz mieszkańcy deklarują współpracę na rzecz efektywnego wykorzystania potencjałów rozwojowych oraz wzmocnienia spójności wewnętrznej obszaru funkcjonalnego.

MISJA

Misją partnerstwa „Razem Blisko Krakowa” jest zapewnienie przedsiębiorcom korzystnych warunków gospodarowania, a mieszkańcom dostępu do atrakcyjnego i dynamicznie rozwijającego się rynku pracy, wzmacniając tym samym ich jakość życia.

Matryca operacyjna

Z przyjętej wizji i misji rozwoju obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” w zakresie rozwoju edukacji i rynku pracy wynikają trzy obszary priorytetowe, które zostały określone w następujący sposób:

Innowacyjna
gospodarka

System
kształcenia

Polityka
rynku pracy

W nawiązaniu do tak zdefiniowanych obszarów, wyodrębniono 3 cele strategiczne (o charakterze długofalowym, tj. terminie realizacji sięgającym do 2020 roku), wskazujące na generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji, misji i obranych priorytetów rozwoju:

Cel strategiczny I:

Rozwój innowacyjnej gospodarki obszaru funkcjonalnego

Cel strategiczny II:

Atrakcyjny, skuteczny i dopasowany do dynamicznego rynku pracy system kształcenia

Cel strategiczny III:

Wspieranie zatrudnienia i efektywna polityka rynku pracy

W ramach matrycy określono również cele operacyjne, dotyczące średniego horyzontu czasowego, wskazujące narzędzia i sposoby realizacji wspomnianych celów strategicznych. Wyodrębnione kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji – służą urzeczywistnieniu założonych celów. Stanowią one ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia

procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

Schemat1 Struktura celów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.

WIZJA

W 2020 roku obszar funkcjonalny „Blisko Krakowa” stanowi atrakcyjną przestrzeń do prowadzenia i rozwoju innowacyjnej działalności gospodarczej. Lokalny system edukacji, w tym nowoczesne szkolnictwo zawodowe, reaguje na potrzeby płynące ze strony rynku pracy. Współpraca przedsiębiorców, szkół oraz służb zatrudnienia wspiera procesy przeciwdziałania bezrobociu i wzmacnia spójność społeczną obszaru funkcjonalnego.

Cel strategiczny I:

Rozwój innowacyjnej gospodarki obszaru funkcjonalnego

Cel strategiczny II:

Atrakcyjny, skuteczny i dopasowany do dynamicznego rynku pracy system kształcenia

Cel strategiczny III:

Wspieranie zatrudnienia i efektywna polityka rynku pracy

Cele operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury dla gospodarki opartej na wiedzy i lokalnych przewagach konkurencyjnych;
2. Kreowanie warunków do prowadzenia mikro, małej i średniej przedsiębiorczości;

Cele operacyjne:

1. Rozwój oferty i poprawa efektywności szkolnictwa zawodowego;
2. Sprawny i efektywny system doradztwa zawodowego;
3. Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie;

Cele operacyjne:

1. Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy i minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia;
2. Doskonalenie zarządzania lokalną polityką rynku pracy;

cel strategiczny I:

Rozwój innowacyjnej gospodarki obszaru funkcjonalnego

Cel strategiczny, dotyczący rozwoju innowacyjnej gospodarki obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, zawiera działania i kierunki interwencji służące umacnianiu pozycji gospodarczej tego obszaru oraz tworzeniu atrakcyjnych miejsc pracy. W połączeniu z pozostałymi dwoma celami strategicznymi Strategii (dotyczącymi systemu kształcenia oraz efektywnej polityki rynku pracy), stanowi on system „naczyń połączonych”, w którym każdy z celów istotnie wpływa na realizację innego. Atrakcyjny i dopasowany do dynamicznego rynku pracy system edukacji jest warunkiem koniecznym dla rozwoju innowacyjnej gospodarki obszaru funkcjonalnego, dostarczając odpowiednio przygotowanych kadr gospodarczych oraz reagując na zmiany potrzeb i oczekiwań podmiotów gospodarczych. Z kolei dobrze rozwinięta gospodarka obszaru funkcjonalnego zapewnia przychody do budżetów samorządowych oraz atrakcyjne miejsca pracy dla mieszkańców, kreując w ten sposób lokalny rynek pracy i zmniejszając negatywne skutki powodowane przez bezrobocie.

W ramach niniejszego celu strategicznego za szczególnie istotne uznane zostały dwa zagadnienia tematyczne, tworzące cele operacyjne: rozwój infrastruktury gospodarczej (Cel operacyjny nr 1.1) oraz tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (Cel operacyjny 1.2). Pierwszy z celów operacyjnych skupia się na równomiernym uzupełnieniu infrastruktury technicznej niezbędnej dla rozwoju gospodarczego – zawiera zadania „twarde”, o charakterze inwestycyjnym, wymagające współpracy wewnątrz obszaru funkcjonalnego oraz z partnerami zewnętrznymi. Drugi cel operacyjny

obejmuje szereg działań „miękkich”, kierowanych głównie do mieszkańców obszaru funkcjonalnego i instytucji lokalnych. Zadania te zmierzają do wykreowania jak najlepszych warunków do prowadzenia drobnej przedsiębiorczości, począwszy od kreowania cech przedsiębiorczych wśród mieszkańców, promowania przedsiębiorczości, aż do wspierania finansowego zakładania i prowadzenia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji celu:
<p>1.1 Rozwój infrastruktury gospodarki opartej na wiedzy i lokalnych przewagach konkurencyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływy do budżetów gmin z CIT na 1 mieszkańca - dane poszczególnych JST i/lub Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie; • Wpływy do budżetów gmin z PIT na 1 mieszkańca - dane poszczególnych JST i/lub Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie; • Liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1 tys. mieszkańców - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS; • Liczba miejsc pracy w utworzonych strefach aktywności gospodarczej na terenie Obszaru Funkcjonalnego - dane poszczególnych JST.

Strategia postępowania:

Jednym z warunków koniecznych dla rozwoju nowoczesnej gospodarki Obszaru Funkcjonalnego jest rozwój infrastruktury gospodarczej, w której to dziedzinie samorząd lokalny ma określone zadania i możliwości realizacyjne. Działania tego typu będą również przedmiotem dofinansowania ze środków unijnych w nowej perspektywie budżetowej Wspólnoty Europejskiej na lata 2014-2020. W związku z tym, w ramach niniejszego celu operacyjnego szczególną uwagę zwrócono na dążenie do spójnej polityki inwestycyjnej gmin tworzących Obszar Funkcjonalny. Chodzi przede wszystkim o tworzenie nowych i rozwój istniejących stref aktywności gospodarczej oraz o ścisłą współpracę w procesie pozyskiwania i lokowania inwestycji wraz z podnoszeniem kompetencji i umiejętności kadr samorządowych w zakresie obsługi inwestorów. Rozwój istniejących i tworzenie nowych stref aktywności gospodarczej nie będzie realizowane na terenie całego Obszaru Funkcjonalnego z taką samą intensywnością. Bariery w postaci braku terenów możliwych do przeznaczenia na zorganizowane strefy gospodarcze (ze względu na rozdrobnienie gruntów, ukształtowanie terenu, brak gruntów publicznych) istotnie ogranicza w działaniu niektóre z gmin (np. Mogilany, Świątniki Górne). W ich przypadku mowa raczej o tworzeniu małych stref komercyjnych, dobrze skomunikowanych i uzbrojonych. W pozostałych gminach główny aspekt dotyczy zagospodarowania już utworzonych stref (np. Skawina) lub też tworzenia nowych (Czernichów, Liszki). Spójną politykę inwestycyjną rozumie się również pod kątem właściwej polityki przestrzennej, uwzględniającej scalanie gruntów czy zmiany przeznaczenia gruntów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także regulacji własnościowej gruntów,

które tego wymagają. Ważną inicjatywą byłoby również uzgodnienie jednolitych standardów i zwiększenie współpracy gmin w zakresie promocji gospodarczej całego Obszaru Funkcjonalnego.

Istotnym aspektem zwiększania rangi i potencjału gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego wydaje się zintensyfikowanie działań w kierunku współpracy pomiędzy sferą biznesową a naukową – włączanie Obszaru Funkcjonalnego do istniejących oraz powstających klastrów i inicjatyw klastrowych oraz współpraca z uczelniami wyższymi. Kierunek ten jest domeną sektora gospodarczego i uczelni wyższych, jednak naturalne położenie Obszaru Funkcjonalnego „na przedłużeniu” Krakowskiego Parku Technologicznego (Ruczaj), stwarzać będzie ku temu dodatkowe okazje, które należy wykorzystywać.

Za ważny kierunek interwencji dla całego Obszaru Funkcjonalnego uznano również wspieranie rozwoju firm i infrastruktury z sektora przemysłów czasu wolnego. Wiąże się to z wykorzystaniem naturalnych zasobów przyrodniczo-kulturowych Obszaru Funkcjonalnego oraz bliskości Krakowa, którego mieszkańcy byłiby odbiorcami takiej oferty. Gminy Obszaru Funkcjonalnego posiadają oryginalne i zróżnicowane walory rekreacyjne – od warunków podgórskich, przez krajobraz jurajski po Dolinę Wisły. Na tej bazie można organizować atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego – konieczne jest jej ujednolicenie, zaopatrzenie w niezbędną infrastrukturę oraz promocja.

Za warunek konieczny dla realizacji powyższych działań uznano doskonalenie dostępności komunikacyjnej Obszaru Funkcjonalnego (wewnętrznej pomiędzy gminami oraz zewnętrznej), który z pewnością jest korzystnie położony względem aglomeracji krakowskiej, autostrady A4, portu lotniczego Kraków-Balice oraz magistrali kolejowych (pasażerskich i towarowych). Jednak położenie to jest znacznie ograniczone jakością i niską przepustowością dróg oraz niezadowalającym wykorzystaniem sieci kolejowych. Działania powinny zmierzać do współpracy ukierunkowanej na podnoszenie wewnętrznej dostępności komunikacyjnej obszaru oraz współdziałania z innymi partnerami w zakresie rozwoju zewnętrznej dostępności komunikacyjnej. Rozwijanie funkcjonalnych połączeń komunikacyjnych, poza modernizacją i rozwojem sieci komunikacyjnej, powinno obejmować działania na rzecz zrównoważonego transportu publicznego.

Realizacja powyższych kierunków interwencji będzie wymagać intensywnej i zgodnej współpracy gmin tworzących Obszar Funkcjonalny.

Zadania i projekty		Podmioty zaangażowane
1.1.1	Wspólna strategia przyciągania, lokowania i obsługi inwestycji w obrębie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” – tworzenie nowych i rozwój istniejących stref aktywności gospodarczej.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców • Krakowski Park
1.1.2	Program „Nasz inwestor” – zbudowanie systemu obsługi inwestycji oraz szkolenia administracji samorządowej w celu zwiększenia kompetencji kadr urzędów w zakresie przyciągania inwestycji i obsługi inwestorów.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców • Krakowski Park

1.1.3	Współpraca międzygminna i międzysektorowa w zakresie promocji gospodarczej obszaru funkcjonalnego – m.in. wspólna oferta, udział w targach, organizacja wydarzeń informacyjnych.	Technologiczny <ul style="list-style-type: none"> • Uczelnie wyższe, istniejące i powstające inicjatywy klastrowe • Podmioty zarządzające systemami transportu zbiorowego • Zarządcy dróg i sieci kolejowych • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego • Miasto Kraków • Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
1.1.4	Stymulowanie współpracy pomiędzy sferą biznesową a naukową – włączanie obszaru funkcjonalnego do istniejących oraz powstających klastrów i inicjatyw klastrowych.	
1.1.5	Rozwój infrastruktury oraz oferty turystycznej, wypoczynkowej i rekreacyjnej na terenie obszaru funkcjonalnego, w szczególności włączanie w obieg gospodarczy dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.	
1.1.6	Rozwój połączeń komunikacyjnych z Krakowem oraz wewnątrz obszaru funkcjonalnego dla zwiększenia mobilności zawodowej i edukacyjnej mieszkańców – rozwój transportu zbiorowego w różnych formach, dostosowanie częstotliwości i siatki połączeń do systemu organizacji pracy placówek edukacyjnych, itp.	

CEL OPERACYJNY**Mierniki realizacji celu:**

1.2 Kreowanie warunków do prowadzenie mikro, małej i średniej przedsiębiorczości.

- Liczba podmiotów nowo rejestrowanych w rejestrze REGON na 100 zarejestrowanych podmiotów - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS;
- Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na tysiąc mieszkańców w wieku produkcyjnym - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS;
- Innowacyjność - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (liczba firm z sekcji M na 1000 mieszkańców) - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS;
- Liczba osób z terenu obszaru funkcjonalnego, którym przyznano środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – dane Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego.

Strategia postępowania:

Poza infrastrukturą dla rozwoju gospodarki (cel operacyjny 1.1), istotnym aspektem kreowania dobrej kondycji ekonomicznej obszaru funkcjonalnego jest dbałość o rozwój sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Za najważniejsze działania w tym zakresie uznano wspieranie istniejących i inicjowanie

tworzenia nowych MŚP. Ze względu na możliwości gmin tworzących obszar funkcjonalny „Blisko Krakowa” oraz ich partnerów, przede wszystkim zwrócono uwagę na promowanie drobnej przedsiębiorczości oraz edukowanie na rzecz kształtowania cech przedsiębiorczych wśród przedstawicieli społeczności lokalnych. Może się to odbywać poprzez stosowanie różnorodnych narzędzi, takich jak: konferencje, warsztaty, programy TV i radiowe.

Szczególnie ważnym działaniem z punktu widzenia przedsiębiorców jest stworzenie systemowego rozwiązania w zakresie doradztwa i informacji dotyczących pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój firm, wprowadzania nowych technologii, rozwoju produktów i usług, a także zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to szczególnie ważne w nowym okresie programowania budżetu unijnego na lata 2014-2020, kiedy to minimum 52% wszystkich dostępnych środków europejskich musi być przeznaczony na rozwój przedsiębiorczości. Do tego zakresu działań zalicza się również rozszerzanie oferty finansowych instrumentów zwrotnych dla MŚP. Na terenie Obszaru Funkcjonalnego nie ma żadnego „wewnętrznego” funduszu pożyczkowego ani gwarancyjnego. Stąd też należy zabiegać o włączanie gmin do obszaru działania istniejących funduszy oraz przyszłych projektów z tego zakresu, najczęściej zarządzanych przez instytucje otoczenia biznesu (tzw. IOB).

Proponowaną formą wsparcia MŚP jest również organizacja inkubatora przedsiębiorczości (wsparcie w wynajęciu powierzchni biurowej, magazynowej i produkcyjnej, oferta w zakresie usług biurowych i około biznesowych, itp.).

W kompetencjach samorządu terytorialnego jest m.in. kreowanie atrakcyjności inwestycyjnej. Może się ono odbywać również poprzez wdrożenie jednorodnego w skali całego obszaru funkcjonalnego systemu preferencji i ulg podatkowych – np. jako korelacja z liczbą tworzonych miejsc pracy lub ilością zainwestowanych środków, czy też kubaturą wybudowanej infrastruktury gospodarczej. Taki system (jednorodny) byłby też doskonałą formą promocji gospodarczej obszaru funkcjonalnego i działaniem ponad szablony w skali samorządu terytorialnego.

Ze względu na specyfikę obszaru funkcjonalnego oraz inne, pożądane kierunki rozwoju, zwrócono uwagę na konieczność wsparcia w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczych z sektora przemysłów czasu wolnego, a także tzw. zawodów ginących.

	Zadania i projekty	Podmioty zaangażowane
1.2.1	Cykl „Przyjazny klimat dla przedsiębiorczości” – promowanie przedsiębiorczości, usługi dla przedsiębiorców, edukacja na rzecz przedsiębiorczości poprzez wykorzystanie technik komunikacyjnych jak konferencje, warsztaty, programy TV i radiowe.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców
1.2.2	„Skarbiec zawodów” – kreowanie rozwoju zawodów zanikających oraz rzemiosła – szkolenia, subsydiowanie zatrudnienia, wsparcie finansowe dla ochrony dziedzictwa kulturowego zawodów.	

1.2.3	„Biznes z relaksem” – wsparcie w zakresie otwierania i prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozwojem oferty czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • Instytucje otoczenia biznesu (IOB) • Uczelnie wyższe • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego • Stowarzyszenie Metropolia Krakowska 	
1.2.4	Rozwój narzędzi zapewniających dostęp do finansowania nowych innowacyjnych przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju przedsiębiorczości pracowników jednostek naukowych i studentów poprzez wsparcie tworzenia firm <i>spin-off</i> i <i>spin-out</i> .		
1.2.5	Centrum Informacji i Współpracy dla Przedsiębiorców - spójny zsynchronizowany system informacji i doradztwa w zakresie informacji gospodarczej, zakładania własnej działalności gospodarczej, możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych i rozwoju przedsiębiorczości		
1.2.6	Nawiązanie stałej współpracy z regionalnymi i subregionalnymi instytucjami otoczenia biznesu w zakresie oferty funduszy zwrotnych dla przedsiębiorców.		
1.2.7	Organizacja inkubatora przedsiębiorczości na terenie Obszaru Funkcjonalnego.		
1.2.8	Opracowanie jednolitego systemu ulg i preferencji dla przedsiębiorców na terenie całego Obszaru Funkcjonalnego – system oparty np. na liczbie tworzonych miejsc pracy, zainwestowanej wartości inwestycji, kubatury wybudowanej infrastruktury gospodarczej, itp.		

cel strategiczny II:

Atrakcyjny, skuteczny i dopasowany do dynamicznego rynku pracy system kształcenia

Warunkiem konkurencyjności lokalnej gospodarki Obszaru Funkcjonalnego jest zapewnienie wysokiej jakości oferty edukacyjnej dla mieszkańców. Jakość edukacji uzależniona jest od zdolności dostrzegania zmian społecznych, kulturowych i gospodarczych oraz od zdolności umiejętnego dostosowania się do zachodzących zmian. Istotne przy tym jest analizowanie oferty edukacyjnej Krakowa i innych gmin Powiatu Krakowskiego oraz takie kształtowanie oferty własnej, które nie rywalizuje w sposób jawny i bezpośredni z ofertą edukacyjną spoza gmin Obszaru Funkcjonalnego. System edukacji (kształcenia) nastawiony będzie na otwartą i wzajemną współpracą wewnątrz systemu (z innymi placówkami edukacyjnymi) oraz z innymi podmiotami publicznymi, społecznymi i gospodarczymi. Cel ten realizowany będzie poprzez:

- wzrost jakości szkolnictwa i kształcenia zawodowego
- wzrost skuteczności systemu doradztwa zawodowego (dla dorosłych) i orientacji zawodowej (dla uczniów)
- promocję wśród mieszkańców gmin kształcenia umiejętności i podwyższania kwalifikacji na każdym etapie życia.

CEL OPERACYJNY		Mierniki realizacji celu:
2.1 Rozwój oferty i poprawa efektywności szkolnictwa zawodowego.		<ul style="list-style-type: none"> • Dynamika wydatków na doposażenie szkół zawodowych – dane poszczególnych JST; • Liczba przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami w zakresie organizacji staży, praktyk i innych form kształcenia zawodowego i praktycznego – dane poszczególnych JST; • Wyniki egzaminów zawodowych i innych - dane szkół i/lub Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie;
Strategia postępowania:		
<p>Cel skoncentrowany jest na zapewnienie stałego wzrostu jakości kształcenia zawodowego i praktycznego w szkołach z terenu Obszaru Funkcjonalnego oraz na wzrost intensywności i efektów współpracy pomiędzy szkołami i przedsiębiorstwami. Realizacja celu ma przyczynić się do wzrostu zaangażowania sfery biznesu w kształcenie zawodowe dzieci i młodzieży oraz kształcenie praktyczne osób dorosłych. Polegać ma to nie tylko na organizowaniu praktyk i staży, ale organizowaniu klas patronackich i włączaniu się przedstawicieli przedsiębiorstw do kształtowania programów i treści kształcenia zawodowego i praktycznego.</p>		
Zadania i projekty		Podmioty zaangażowane
2.1.1	Rozwój infrastruktury placówek oświatowych, doposażenie szkół w sprzęt i materiały zwiększające potencjał szkół zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa • Szkoły i placówki oświatowe
2.1.2	Współpraca merytoryczna szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami – organizacja praktyk i staży zawodowych, promocja klas patronackich, organizacja zajęć dla uczniów i nauczycieli, wsparcie finansowe dla uczniów (stypendia stażowe).	<ul style="list-style-type: none"> • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców
2.1.3	Rozwój współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z uczelniami wyższymi – wspieranie rozwoju kariery zawodowej uczniów, tworzenie klas patronackich we współpracy z uczelniami wyższymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Pracodawcy • Uczelnie wyższe • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
2.1.4	Stale dostosowywanie oferty edukacyjnej do tendencji na rynku pracy – współpraca z instytucjami rynku pracy i przedsiębiorcami w zakresie monitorowania potrzeb i oczekiwań pracodawców, elastyczne włączanie nowych treści w proces kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Miasto Kraków • Stowarzyszenie Metropolia Krakowska

2.1.5	Efektywne zaangażowanie przedsiębiorców w kształtowanie systemu edukacji zawodowej – udział w tworzeniu programów kształcenia, włączanie w proces kształcenia nieaktywnych zawodowo przedsiębiorców-praktyków.	
2.1.6	Wspieranie praktycznych form kształcenia poprzez rozwój firm symulacyjnych w placówkach prowadzących kształcenie zawodowe.	
2.1.7	Wzmacnianie kształcenia na terenie obszaru funkcjonalnego – działania na rzecz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia kompetencji kluczowych w ramach systemu szkolnictwa zawodowego.	
CEL OPERACYJNY		Mierniki realizacji celu:
2.2 Sprawny i efektywny system doradztwa zawodowego.		<ul style="list-style-type: none"> • Liczba godzin zajęć orientacji zawodowej prowadzonej w szkołach podstawowych - dane szkół; • Odsetek nauczycieli posiadających kwalifikacje doradców zawodowych - dane szkół; • Liczba przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami w zakresie preorientacji zawodowej – dane szkół;
<p>Strategia postępowania:</p> <p>Cel skoncentrowany jest na świadczenie w systemie edukacji gmin Obszaru Funkcjonalnego wysokiej jakości doradztwa zawodowego. Na jakość lokalnego rynku pracy, w tym na potencjał kapitału intelektualnego i zawodowego mieszkańców wpływa sposób prowadzenia działań zawodoznawczych i pozwalających się poruszać po dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Doświadczenia krajów wysoko rozwiniętych wskazują na wysokie efekty wprowadzania zajęć preorientacji zawodowej do szkół na wczesnym etapie kształcenia. Istotnym elementem wysokiej jakości edukacji w zakresie rynku pracy, jego wymogów i umiejętności poruszania się po nim, jest ścisła współpraca szkół z instytucjami rynku pracy oraz przedsiębiorcami. Ważne przy tym jest kształcenie kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego wśród nauczycieli oraz rozwój wiedzy i informacji o rynku pracy wśród rodziców. Działania projektowane w ramach tego celu służą osiągnięciu tych rezultatów i w konsekwencji osiągnięciu wysokiej skuteczności doradztwa zawodowego prowadzonego na terenie Obszaru Funkcjonalnego już od najmłodszych lat.</p>		

Zadania i projekty		Podmioty zaangażowane
2.2.1	Rozwój działań zawodoznawczych na wczesnych etapach edukacji - wdrożenie w klasach 4-6 szkoły podstawowej zajęć w zakresie preorientacji zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa
2.2.2	„Piramida kariery” – projekt dla uczniów II i III klas gimnazjum – spotkania uczniów, rodziców i doradców zawodowych oraz psychologów – indywidualna ocena predyspozycji i wsparcie doradcze w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Szkoły i placówki oświatowe • Poradnie psychologiczno-pedagogiczne
2.2.3	„Kompas i horyzont” – przygotowanie kadry nauczycielskiej szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych do świadczenia usług doradztwa zawodowego oraz indywidualne poradnictwo zawodowe skierowane do uczniów oraz rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> • Centrum Pedagogiki i Psychologii Politechniki Krakowskiej
2.2.4	„Doradca zawodowy w szkole” – zaangażowanie doradców zawodowych w realizację zajęć w ramach systemu edukacji formalnej w szkołach podstawowych i gimnazjach.	<ul style="list-style-type: none"> • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców • Pracodawcy • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
2.2.5	Zaangażowanie pracodawców w system doradztwa i poradnictwa zawodowego – dni otwarte, wykłady, zorganizowane wizyty w przedsiębiorstwach.	

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji celu:
2.3 Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów nowo rejestrowanych w rejestrze REGON na 100 zarejestrowanych podmiotów - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS; • Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na tysiąc mieszkańców w wieku produkcyjnym - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS; • Innowacyjność - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (liczba firm z sekcji M na 1000 mieszkańców) - dane poszczególnych JST i/lub Bank Danych Lokalnych GUS;

Strategia postępowania:

Cel skoncentrowany jest na zachęcaniu mieszkańców do stałego kształcenia się i rozwoju kwalifikacji zawodowych, kulturowych i społecznych. Rozwój technologii informatycznych, demokratyzacja dostępu do zasobów informacyjnych i wiedzy oraz dynamicznie zmieniające się uwarunkowania rynku pracy, wymuszają stałe doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych, jak również czasami ich zmianę. Ukończenie formalnego systemu kształcenia nie zapewnia już ani trwałości zatrudnienia i pracy, ani też posiadanej wiedzy i kwalifikacji. Atrakcyjność na rynku pracy, mierzona dopasowaniem posiadanych kompetencji do wymogów pracodawców, uzależniona jest od zdolności do rozwoju zawodowego i kształcenia coraz to nowych umiejętności i zdobywania coraz to nowej wiedzy. Realizacja tego celu ma zapewnić rozwój kształcenia pozaformalnego, wzrost zaangażowania organizacji społecznych w tym zakresie oraz wzmacnianie motywacji mieszkańców gmin obszaru funkcjonalnego do ciągłego kształcenia i doskonalenia się.

Zadania i projekty		Podmioty zaangażowane
2.3.1	Wsparcie szkoleń i innych form podnoszenia kwalifikacji, z uwzględnieniem grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wdrożenie mechanizmu bonu szkoleniowego.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa
2.3.2	Wsparcie dla organizacji pozarządowych, kierujących swoje działania do osób starszych, w tym Uniwersytetów Trzeciego Wieku – uzupełnianie kwalifikacji i aktywizacja zawodowa osób starszych, transfer kompetencji osób starszych do młodego pokolenia.	<ul style="list-style-type: none"> • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Szkoły i placówki oświatowe • Centra kształcenia ustawicznego
2.3.3	Realizacja programu rozwoju kompetencji dorosłych na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” – organizowanie szkoleń zawodowych (grupowych i indywidualnych), studiów podyplomowych, finansowanie egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw (dyplomów, zaświadczeń), określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz pokrywanie kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> • Gminne ośrodki pomocy społecznej • Organizacje pozarządowe • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców • Instytucje otoczenia biznesu (IOB)
2.3.4	Promocja postaw uczenia się przez całe życie – organizacja wydarzeń promujących kształcenie ustawiczne (targi, akcje w szkołach, konkursy, plebiscyty) skierowanych do różnych grup odbiorców (młodzież, seniorzy, nauczyciele, przedsiębiorcy).	<ul style="list-style-type: none"> • Uczelnie wyższe • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

cel strategiczny III:

Wspieranie zatrudnienia i efektywna polityka rynku pracy

W ramach niniejszego celu strategicznego zogniskowano zadania i projekty mające na celu rozwiązywać istniejące problemy rynku pracy, wspierające zatrudnienie oraz przeciwdziałające negatywnym skutkom bezrobocia. Podstawowym podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań opisanych w ramach kierunków interwencji jest Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, obejmujący swym oddziaływaniem m.in. pięć gmin obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Niemniej jednak w ramach szeregu działań z zakresu polityki społecznej zaangażowane zostaną podmioty bezpośrednio odpowiadające za pomoc społeczną w gminach i inne instytucje mogące w sposób bezpośredni lub pośredni działać na rzecz podniesienia poziomu kapitału ludzkiego i społecznego osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 3.1 przedstawia działania wprost odnoszące się do poprawy sytuacji na bieżącym rynku pracy. Wśród zadań wskazano projekty zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych oraz biernych zawodowo, a także rozwój instrumentów pozwalających łączyć aktywność zawodową z życiem rodzinnym i pełnieniem innych ról społecznych. Z kolei cel operacyjny 3.2 ujmuje te działania, które prowadzą do bardziej efektywnego projektowania i realizowania polityk publicznych odnoszących się do rynku pracy.

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji celu:
<p>3.1 Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy i minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie obszaru funkcjonalnego – dane Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego; • Skala bezrobocia wśród osób młodych – odsetek osób w wieku poniżej 35 lat zarejestrowanych w rejestrach Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego • Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez publiczne służby zatrudnienia na działania z zakresu łączenia pracy zawodowej z innymi funkcjami społecznymi - dane Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego;

Strategia postępowania:

Istotą zrównoważonego rozwoju jest zapewnienie spójności społecznej, pozwalającej na korzystanie z owoców wzrostu jak największej liczbie mieszkańców. Dlatego też działania wspierające bezpośrednio dynamikę rozwoju przedsiębiorczości oraz ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej zostały uzupełnione przez zestaw zadań i projektów, mających na celu skuteczną reintegrację społeczną i zawodową mieszkańców obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.

W ramach celu operacyjnego główny nacisk położony został przede wszystkim na aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Działania, prowadzone przede wszystkim przez publiczne służby zatrudnienia, powinny być dopasowane do potrzeb i oczekiwań grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W kontekście wyzwań określonych w ramach prac nad niniejszą strategią za osoby znajdujące w sytuacji szczególnej uznano przede wszystkim osoby młode - młodzież uczącą się i absolwentów oraz młodzież całkowicie bierną, nie posiadającą pracy ani nie zdobywającą nowych kwalifikacji (tzw. NEET). Ponadto uwagę zwraca się na osoby w tzw. wieku niemobilnym (powyżej 45. roku życia), mające szczególną trudność w znalezieniu nowego zatrudnienia, osoby długotrwale bezrobotne i kobiety powracające na rynek pracy.

W celu wsparcia aktywności zawodowej młodych rodzin wskazano propozycję realizacji kilku projektów mających na celu ułatwienie godzenia ról młodego rodzica z wykonywaniem pracy zarobkowej. Z jednej strony oferowana będzie pomoc organizacyjna w zakresie opieki nad dzieckiem, z drugiej strony proponuje się promocję i wsparcie pracodawców w zakresie stosowania elastycznych metod zatrudnienia czy pomoc osobom poszukującym pracy krótkookresowej. Podobne działania o charakterze prewencyjnym i dostosowawczym kierowane będą do osób, które łączą aktywność zawodową z opieką na osobami zależnymi, szczególnie osobami z niepełnosprawnością. Problem ten będzie narastał mając na uwadze prognozy postępującego procesu starzenia się społeczeństwa.

Uzupełnieniem kierunków interwencji po stronie podaży rynku pracy będą zadania i projekty skierowane do pracodawców. Przede wszystkim dotyczące rozwoju ich społecznej odpowiedzialności, ze szczególnym uwzględnieniem elastycznego podejścia do osób łączących życie zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Oferowane będzie także

wspieranie aktywizacji zawodowej w ramach procesu zwolnień monitorowanych, prowadzącego do skrócenia okresu poszukiwania nowej pracy przez osoby zwalniane lub wspierające je w zakresie stworzenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Ponadto w ramach rozwoju przedsiębiorczości zaplanowano działania wspierające rozwój podmiotów ekonomii społecznej.

Zadania i projekty		Podmioty zaangażowane
3.1.1	Aktywizacja osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w tym osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy (młodzież ucząca się i absolwenci, młodzież NEET, osoby w wieku niemobilnym, długotrwale bezrobotni, kobiety powracające na rynek pracy).	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców • Pracodawcy • Gminne ośrodki pomocy społecznej • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie • Instytucje kultury • Organizacje pozarządowe • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego • Małopolski Fundusz Wspierania Ekonomii Społecznej • Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
3.1.2	Rozwój społecznej odpowiedzialności pracodawców – wspieranie elastycznych form zatrudnienia, rodziców wracających do pracy, działań outplacementowych, upowszechnianie dobrych praktyk z zakresu społecznej odpowiedzialności pracodawców.	
3.1.3	Wspieranie ekonomii społecznej – rozwój działań partnerskich w tym obszarze, tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, promowanie stosowania klauzul społecznych przez JST w procesie zamówień publicznych.	
3.1.4	„Domowe przedszkole” – projekt zabezpieczający w różnych formach organizacyjnych opiekę nad dziećmi oraz bank licencjonowanych – profesjonalnych niań.	
3.1.5	„Spokojni rodzice” – rozwój wsparcia na rzecz łączenia funkcji rodzicielskich oraz pracy w okresie wychowywania dzieci – subsydiowana aktywizacja zawodowa, telepraca, elastyczne formy zatrudnienia, praca krótkookresowa.	
3.1.6	Działania prewencyjne i dostosowawcze w zakresie łączenia życia zawodowego i rodzinnego, ze szczególnym uwzględnieniem problemów starzejącego się społeczeństwa – wsparcie osób łączących aktywność zawodową z opieką nad osobą zależną.	
3.1.7	Promowanie i upowszechnianie dostępnych instrumentów wsparcia wśród osób poszukujących pracy oraz pracodawców.	

CEL OPERACYJNY	Mierniki realizacji celu:
<p>3.2 Doskonalenie zarządzania lokalną polityką rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba inicjatyw partnerskich z zakresu wspierania zatrudnienia i prowadzenia polityki rynku pracy - dane Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego i/lub poszczególnych JST; • Liczba projektów analitycznych i badawczych z zakresu wspierania zatrudnienia i prowadzenia polityki rynku pracy - dane Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego i/lub poszczególnych JST; • Liczba pracowników samorządowych i/lub pracowników systemu oświaty uczestniczących w kursach i szkoleniach z zakresu polityki rynku pracy - dane szkół i poszczególnych JST.
<p>Strategia postępowania:</p> <p>Elementem spajającym działania różnych podmiotów na rynku pracy obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” jest skuteczny, partnerski model zarządzania, angażujący jak największą liczbę interesariuszy procesów odbywających w przestrzeni pomiędzy sferą szkolnictwa, biznesu i służb zatrudnienia. Zgodnie z ideą nowoczesnego zarządzania publicznego złożoność zadań powierzonych instytucjom samorządowym w sferze rynku pracy wymaga z jednej strony wzajemnej koordynacji, z drugiej strony coraz większego otwarcia na interakcje z podmiotami zewnętrznymi, dążąc do efektywnego wykorzystania zasobów będących w posiadaniu różnych podmiotów publicznych i społecznych, na rzecz wspierania rozwoju obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Mając na uwadze powyższe w ramach celu operacyjnego wskazano podmioty odpowiedzialne za koordynację planowania i realizacji polityk publicznych zorientowanych przedmiotowo na sfery gospodarki, edukacji i rynku pracy. Podstawową rolę koordynatora w tym obszarze pełnić będzie Rada Rynku Pracy. Istotnym kierunkiem interwencji jest także wsparcie programowania polityk publicznych przez dostarczanie wiarygodnych danych o rynku pracy. W tym celu zaproponowano szereg działań z zakresu doskonalenia monitorowania, diagnozowania i prognozowania trendów na lokalnym rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem badania potrzeb pracodawców. Jako przykładowy projekt w tym obszarze wskazano stworzenie mapy potrzebnych branż i zawodów wiodących w rozwoju obszaru funkcjonalnego. Ponadto postuluje się wzmacnianie narzędzi ewaluacji realizowanych programów i projektów w celu lepszej weryfikacji skuteczności i trwałości prowadzonych działań.</p> <p>Elementem wzmacniającym realizację działań partnerskich w sferze rynku pracy będzie podejmowanie wspólnych działań promocyjnych i popularyzujących ofertę podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Dopelnieniem tych działań będzie wspieranie inicjatyw zmierzających do podnoszenia kompetencji kadr administracji samorządowej oraz pracowników systemu oświaty, którzy powinny współuczestniczyć i wspierać realizację polityki zmierzającej do zmniejszenia dysproporcji pomiędzy zawodami nadwyżkowymi a zawodami deficytowymi.</p>	

Zadania i projekty		Podmioty zaangażowane
3.2.1	Rada Rynku Pracy jako organ koordynujący politykę obszaru funkcjonalnego w zakresie edukacji, gospodarki i rynku pracy – współpraca z cechami i samorządami zawodowymi, realizacja projektów z zakresu przedsiębiorczości, działania analityczne i badawcze.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego • Wojewódzki Urząd Pracy • Gminy Obszaru Funkcjonalnego Blisko Krakowa • Starostwo Powiatowe w Krakowie • Izby, cechy i zrzeszenia przedsiębiorców • Pracodawcy • Organizacje pozarządowe • Uczelnie wyższe • Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego • Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
3.2.2	Wsparcie działań projektowych poprzez skuteczne diagnozowanie potrzeb beneficjentów – monitorowanie, diagnozowanie i prognozowanie trendów na lokalnym rynku pracy.	
3.2.3	Stworzenie mapy potrzebnych zawodów i branż, uznanych za wiodące w rozwoju obszaru funkcjonalnego, a także identyfikacja wymaganych (preferowanych) przez pracodawców kompetencji miękkich i cech osobowości potencjalnych pracowników.	
3.2.4	Systematyczne rozliczanie efektywności i weryfikowanie trwałości stosowanych narzędzi wsparcia na rynku pracy – monitoring i ewaluacja realizowanych programów i projektów.	
3.2.5	„Arena współdziałania” – grupowe konferencje, warsztaty, budowanie partnerstw, wsparcie finansowe dla organizacji pozarządowych zajmujących się gospodarką i rynkiem pracy.	
3.2.6	Podnoszenie kompetencji kadr administracji samorządowej i systemu oświaty w zakresie analizy polityk publicznych, programowania, wdrażania, ewaluacji oraz w zakresie indywidualnego podejścia do wybranych grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy.	

Spójność z wytycznymi zawartymi w dokumentach wyższego rzędu

Dla zobrazowania zależności pomiędzy Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego a dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, opracowano matryce spójności celów strategicznych i operacyjnych Strategii z priorytetami, celami i kierunkami interwencji zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych. Tym samym, poniżej wykazano zgodność z kluczowymi dokumentami planistycznymi definiującymi priorytety rozwojowe w obszarach tematycznie i sektorowo powiązanych z niniejszym dokumentem, tj.:

- Strategią Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo;
- Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020;
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020;
- Strategią Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”;
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020;
- Projektem Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego;
- Zintegrowaną Strategią Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.

Schemat 2 Matryca zgodności pomiędzy Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” a nadrzędnymi krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi.

	Cele operacyjne Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy	Rozwój innowacyjnej gospodarki obszaru funkcjonalnego	Atrakcyjny, skuteczny i dopasowany do dynamicznego rynku pracy system kształcenia	Wspieranie zatrudnienia i efektywna polityka rynku pracy				
	Cele operacyjne Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy	1.1 Rozwój infrastruktury dla gospodarki opartej na wiedzy i lokalnych przewagach konkurencyjnych	1.2 Kreowanie warunków do prowadzenia mikro, małej i średniej przedsiębiorczości	2.1 Rozwój oferty i poprawa efektywności szkolnictwa zawodowego	2.2 Sprawny i efektywny system doradztwa zawodowego	2.3 Rozwój mechanizmów uczenia się przez całe życie	3.1 Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy i minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia	3.2 Doskonalenie zarządzania lokalną polityką rynku pracy
	Cele operacyjne nadrzędnych dokumentów strategicznych							

Strategie zintegrowane (SIEG, SRKS, SRKL)	Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki								
		Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy								
		Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców								
		Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki								
	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji								
		Cel 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne								
		Cel 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy								
		Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego								
	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel 1. Wzrost zatrudnienia								
		Cel 2. Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych								
		Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym								
		Cel 4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej								
		Cel 5. Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli								

Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	Cel tematyczny 1. Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji							
	Cel tematyczny 2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych							
	Cel tematyczny 3. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP							
	Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach							
	Cel tematyczny 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem							
	Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami							
	Cel tematyczny 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej							
	Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników							
	Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją							
	Cel tematyczny 10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie							

Strategia ZIT Krakowskiego dla Obszaru Funkcjonalnego (projekt)	Priorytet 1. Wysoki potencjał i konkurencyjność przedsiębiorstw w KrOF							
	Priorytet 2. Sprawny system mobilności regionalnej w transporcie drogowym							
	Priorytet 3. Rozwinięte i dopasowane do potrzeb rynku pracy systemy kształcenia i szkolenia zawodowego							
	Priorytet 4. Poprawa jakości środowiska naturalnego KrOF							
	Priorytet 5. Poprawa stanu gospodarki wodnej w KrOF							
	Priorytet 6. Zmniejszenia nierówności w stanie zdrowia poprzez rozwój infrastruktury zdrowotnej							
	Priorytet 7. Wysokiej jakości i dostępność ofert wsparcia w zakresie opieki zdrowotnej i usług socjalnych							
	Priorytet 8. Spójność wewnętrzna i współpraca międzyinstytucjonalna							
	Priorytet 9. Wspólnotowy wymiar Metropolii Krakowskiej							

Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”	Rozwój kapitału intelektualnego							
	Skuteczny system doradztwa i kształcenia zawodowego							
	Wzmacnianie przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców							
	Zarządzanie przestrzenią gospodarczą i inwestycyjną obszaru funkcjonalnego.							
	Rewitalizacja i zrównoważona komercjalizacja przestrzeni kulturowej obszaru funkcjonalnego							
	Kreowanie atrakcyjnych przestrzeni umożliwiających spędzanie czasu wolnego							
	Zwiększenie dostępności transportowej i rozwój połączeń funkcjonalnych.							
	Kształtowanie proekologicznych postaw i świadomości obywatelskiej							
	Ochrona terenów atrakcyjnych przyrodniczo							
	Wspieranie indywidualnych i publicznych rozwiązań infrastrukturalnych sprzyjających ochronie środowiska							
	Przeciwdziałanie klęskom żywiołowym							
	Wzmacnianie tożsamości lokalnej i spójności społecznej obszaru funkcjonalnego							
	Wspieranie aktywności obywatelskiej oraz partycypacji społecznej mieszkańców							
	System usług publicznych, dostosowany do potrzeb i struktury społeczeństwa.							
	Wdrażanie nowoczesnych instrumentów zarządzania publicznego							
	Rozwój współpracy z partnerami zewnętrznymi							

System monitorowania i ewaluacji oraz aktualizacji Strategii

Wprowadzenie

Wdrożenie zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, jej monitoring oraz ewaluacja, wymagają podjęcia przez członków Partnerstwa działań formalno-prawnych związanych z utworzeniem struktury zarządczej o charakterze międzysektorowym (gminy, powiat krakowski, jednostki podległe JST, przedsiębiorcy, inni partnerzy społeczni i gospodarczy).

Należy podkreślić, iż każde z tworzonych rozwiązań formalno-prawnych w tym zakresie powinno być ukierunkowane na organizowanie i wzmacnianie stałej platformy współpracy wielosektorowej na rzecz integracji obszaru funkcjonalnego. Istotnym aspektem realizacji zadań i projektów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy jest rzetelna współpraca wielu autonomicznych podmiotów. Jeżeli uda się ją nawiązać, będzie sprzyjać poprawie sprawności zarządzania w sektorze publicznym, skutecznemu pozyskiwaniu środków finansowych, tworzeniu trwałych podstaw dla przedsięwzięć partnerskich.

Wybór konkretnego rozwiązania formalno-prawnego, które umożliwi efektywne funkcjonowanie Partnerstwa „Blisko Krakowa” wciąż stoi przed jego członkami. Zaproponowany poniżej system zarządzania Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy należy traktować jako propozycję bazową przed podjęciem i wdrożeniem decyzji, co do kształtu formalno-prawnego Partnerstwa.

Mając na uwadze obowiązujące uregulowania ustawowe należy zastanowić się nad wypracowaniem właściwych relacji pomiędzy Partnerstwem „Blisko Krakowa” a opisaną w ramach celu operacyjnego 3.2 Radą Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego. Ze względu na fakt, że do zakresu działania Powiatowej Rady Rynku Pracy należą zadania związane z opracowywanymi dokumentami strategicznymi i realizowanymi działaniami na obszarze powiatu, w tym opiniowanie realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, można rozważyć wypracowanie takiej formuły współpracy pomiędzy samorządami i partnerami społecznymi z terenu obszaru funkcjonalnego, w ramach której część zadań będzie wykonywana przez Powiatową Radę Rynku Pracy.

Najtrudniejszą sferą realizacji niniejszej Strategii wydaje się być zespół zadań, które ukierunkowane są na ścisłą współpracę placówek edukacyjnych z przedsiębiorcami. Zadania te dotyczą m.in. zaangażowania przedsiębiorców do kształtowania programów kształcenia zawodowego, preorientacji zawodowej (np. w gimnazjach), organizacji praktyk i staży, itp. Jak wykazują badania realizowane w części diagnostycznej Strategii, duże przedsiębiorstwa realizują własną politykę kadrową poprzez pośrednictwo wyspecjalizowanych firm rekrutacyjnych, natomiast małe i średnie firmy nie dostrzegają wymiernych korzyści ze współpracy ze sferą edukacyjną. Również w placówkach edukacyjnych nie ma wyspecjalizowanych zasobów ludzkich w zakresie intensyfikowania współpracy z przedsiębiorcami, a wszelkie próby z tego zakresu są działaniami indywidualnymi poszczególnych szkół (brak mechanizmów współpracy). W związku z powyższym, należy rozważyć, czy tego typu zadania Strategii nie powinny być wdrażane za pośrednictwem tzw. OPERATORA. Dla zapewnienia efektywności takiego rozwiązania, Operatorem mógłby być np. podmiot zewnętrzny (przedsiębiorstwo prywatne, organizacja pozarządowa, instytucja publiczna) rozliczany z realizacji wybranych zadań Strategii – tych które dotyczą sfery współpracy pomiędzy placówkami edukacyjnymi z terenu obszaru funkcjonalnego (zarówno szkolnictwo ponadgimnazjalne, jak i gimnazjalne oraz podstawowe) a sektorem gospodarczym. Taki model zarządzania wybranymi zadaniami Strategii można również realizować poprzez przygotowanie koncepcji projektowej dla obszaru funkcjonalnego i pozyskaniu środków finansowych z nowej perspektywy na lata 2014-2020, z uwzględnieniem funkcjonowania tego modelu po zakończeniu projektu.

Instytucjonalna struktura systemu zarządzania i wdrażania Strategii

Wdrożenie zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, jej monitoring oraz ewaluacja, wymagają podjęcia przez członków Partnerstwa działań formalno-prawnych związanych z utworzeniem struktury zarządczej.

Instytucjonalną strukturę systemu zarządzania i wdrażania Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy tworzą:

- Rada Partnerstwa, działająca w imieniu całego Partnerstwa, tworzonego przez gminy Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne, powiat krakowski, Galicyjską Izbę Gospodarczą,

Podkrakowską Izbę Gospodarczą, Lokalną Grupę Działania „Blisko Krakowa” oraz Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie, reprezentującą cały podkrakowski obszar funkcjonalny „Blisko Krakowa”;

- Grupa Sterująca, prowadząca nadzór merytoryczny nad realizacją zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”;
- Centrum Koordynacji, będące organem operacyjnym, odpowiadającym za wdrażanie Zintegrowanej Strategii Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”;
- Urzędy poszczególnych Gmin-Partnerów oraz Starostwo Powiatowe w Krakowie, wraz z jednostkami gminnymi i powiatowymi.

Zakres funkcjonalny poszczególnych elementów struktury zarządzania i wdrażania Strategii

Rada Partnerstwa, rozumiana jako kluczowe przywództwo polityczne i organizacyjne, odpowiada za regulowanie zasad funkcjonowania Partnerstwa, wytyczanie kierunków rozwoju, a także za podejmowanie współpracy przy realizacji kluczowych programów i projektów na terenie całego obszaru funkcjonalnego oraz z partnerami zewnętrznymi. Jej kompetencje obejmują m.in. nadzorowanie działalności Partnerstwa, promowanie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, stymulowanie i inicjowanie działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również mobilizowanie oraz integrowanie zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów strategicznych.

Przywództwo pełnione w przestrzeni realizacji Strategii obejmować będzie w szczególności następujące formy aktywności:

- inspirowanie samorządów gminnych i powiatowego do budowania/aktualizowania własnych strategii i programów lokalnych, uwzględniających cele określone w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”,
- mobilizowanie samorządów i jednostek samorządowych, podmiotów społecznych, szkół i placówek edukacyjnych, podmiotów prywatnych, działających na terenie obszaru funkcjonalnego, do włączania się w proces realizacji zadań i projektów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, które leżą w ich sferze kompetencyjnej,
- angażowanie partnerów zewnętrznych do przejmowania części zadań wdrożeniowych na podstawie porozumienia lub umowy –

w przypadkach, w których realizacja określonych przedsięwzięć na poziomie lokalnym lub subregionalnym oznacza większą skuteczność oraz prowadzi do lepszych efektów,

- aktywne współdziałanie z władzami samorządów sąsiednich, w tym z samorządem Miasta Krakowa, na rzecz realizacji przedsięwzięć o strategicznym, ponadlokalnym znaczeniu, w zakresie uzgodnionych spraw stanowiących obszar wspólnego zainteresowania,
- aktywna współpraca z samorządem regionalnym oraz administracją rządową, umożliwiająca prezentację stanowisk, wymianę opinii oraz uzgadnianie stanowisk w sprawach kluczowych dla rozwoju obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” oraz mających znaczenie strategiczne dla rozwoju województwa małopolskiego.

Zgodnie z powyższymi założeniami, Rada Partnerstwa pełni funkcję zbliżoną do Rady Nadzorczej (w spółkach) lub Radę Fundatorów (w organizacjach pozarządowych). Radę Partnerstwa tworzy 10 osób. W jej skład wchodzi: wójtowie/burmistrzowie poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne), Starosta Krakowski, uprawnieni do podejmowania decyzji przedstawiciele: Lokalnej Grupy Działania „Blisko Krakowa”, izb gospodarczych, a także Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie. Założenia funkcjonowania Rady Partnerstwa przewidują rozszerzenie jej składu o przedstawicieli innych instytucji i organizacji zewnętrznych, jeżeli istotnie przyczyni się to do zwiększenia efektywności działania całego Partnerstwa. O ewentualnym rozszerzeniu Rady Partnerstwa decydują jednogłośnie wszyscy członkowie Rady Partnerstwa.

Grupa Sterująca, odpowiada za nadzór merytoryczny nad realizacją polityki rozwoju obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Grupę Sterującą tworzy 11 osób – wójtowie/burmistrzowie poszczególnych gmin wchodzących w skład Partnerstwa (lub ich zastępcy lub Sekretarze) oraz przewodniczący rad poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne) oraz Starosta Krakowski (lub Wicestarosta lub delegowany Członek Zarządu Powiatu Krakowskiego).

W kontekście wdrażania Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy, Grupa Sterująca stanowi organ nadzoru politycznego i mobilizowania jednostek koordynujących wdrażanie zadań i projektów Strategii, szczególnie jednostek zewnętrznych o kompetencjach wykraczających poza obszar funkcjonalny, do zogniskowania interwencji na rzecz obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.

Rada Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego - odpowiada za nadzór merytoryczny i koordynację realizacji właściwych zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, odnoszących się do prowadzenia polityki rynku pracy.

Zgodnie ze znowelizowaną w 2014 r. ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowe rady rynku pracy zastąpiły działające dotychczas powiatowe rady zatrudnienia. W skład rad wchodzi przedstawiciele działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej oraz terenowych struktur każdej organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, a także przedstawiciele społeczno-zawodowych organizacji rolników oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

Zadaniem Rady Rynku Pracy jest podejmowanie decyzji wykonawczych w ramach realizacji poszczególnych, wybranych zadań Strategii oraz pozyskiwania nowych projektów realizacyjnych dla Partnerstwa. W zależności od decyzji politycznych na szczeblu Rady Partnerstwa i Grupy Sterującej, Rada Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego może stanowić organ organ partnerski dla Centrum Koordynacji.

Centrum Koordynacji jest organem operacyjnym, w którego skład wchodzi osoby odpowiedzialne za właściwą organizację i realizację zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Centrum działa w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Grupę Sterującą. W jego skład wchodzi pracownicy merytoryczni poszczególnych Partnerów, zgłoszeni i zatwierdzeni przez Grupę Sterującą. Zgodnie z powyższymi założeniami, Centrum Koordynacji pełni funkcję biura realizacyjnego dla Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Centrum powinno współpracować bezpośrednio z Radą Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego.

Operator – ten szczebel systemu zarządzania Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego należy potraktować jako pewną opcję do rozważenia. Operator, opisany szerzej na początku niniejszego rozdziału Strategii, stanowiłby ogniwo łączące placówki edukacyjne z terenu obszaru funkcjonalnego z sektorem gospodarczym (zarówno małymi i średnimi, jak i dużymi przedsiębiorcami, nie tylko z terenu obszaru funkcjonalnego). Jego rolą polegałaby na intensyfikowaniu i operacjonalizowaniu (zamienianiu wybranych zadań Strategii na wdrażane działania projektowe) kontaktów i współpracy pomiędzy szkołami a przedsiębiorcami. Strategia zawiera szereg zadań

wymagających bezpośredniej współpracy firm z placówkami edukacyjnymi (praktyki i staże, praktyczne programy kształcenia zawodowego, zindywidualizowany system preorientacji zawodowej i wiele innych). Dotychczasowa współpraca w tym zakresie (pomiędzy sektorem edukacyjnym i gospodarczym) istnieje, ale nie przynosi konkretnych i wymiernych rezultatów. Powodem wydaje się być przede wszystkim niskie zaangażowanie sektora gospodarczego w działania tego typu (firmy wyrażają najczęściej chęć współpracy, ale zwracają uwagę na brak czasu w zakresie organizacji podobnych działań, brak wymiernych korzyści, łatwiejsze korzystanie z usług firm personalnych, itp.) oraz brak pomysłu sektora edukacyjnego na efektywną współpracę z firmami (brak dodatkowych i odpowiednio przygotowanych zasobów ludzkich w placówkach edukacyjnych do inicjowania i koordynowania współpracy z sektorem gospodarczym w szerszej skali, brak systemowej współpracy pomiędzy placówkami w tym zakresie, itp.). Operator mógłby wypełnić tę lukę we współpracy i ją zintensyfikować w postaci konkretnych realizacji projektowych, za które byłby rozliczany przez Centrum Koordynacji.

Procedury wdrażania, monitorowania i aktualizacji

Procedury wdrażania, monitorowania i aktualizacji zawierają listę działań, których podjęcie ma na celu ułatwienie realizacji Strategii oraz umożliwienie stałego monitorowania i dostosowywania jej zapisów do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i społeczno-gospodarczego. Proces wdrażania Strategii rozpatrywany będzie na trzech głównych poziomach:

- organizacyjnym,
- merytorycznym,
- społecznym.

Opracowane podsystemy wykorzystują instytucjonalną strukturę systemu zarządzania i wdrażania Strategii.

POZIOM ORGANIZACYJNY

Strategia proponuje zadania i projekty, które stanowią wyzwania dla całej społeczności obszaru funkcjonalnego: poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne) i powiatu krakowskiego, jednostek organizacyjnych samorządów oraz wszystkich podmiotów działających w zakresie wspierania zatrudnienia oraz realizacji polityki edukacyjnej, gospodarczej i rynku pracy.

Wdrażanie Strategii, zawierającego zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji celów wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze będzie zależała od komórki zarządzającej jej wdrażaniem – Centrum Koordynacji, współpracującego bezpośrednio z Radą Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego.

Do zadań Centrum Koordynacji należeć będzie bieżące zarządzanie realizacją Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy, a w szczególności:

- bieżąca realizacja zadań oraz programów/projektów strategicznych, w tym¹:
 - koordynacja współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami,
 - pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w Strategii,
 - harmonizacja realizacji działań zapisanych w Strategii i innych dokumentach branżowych;
- przygotowywanie sprawozdań z realizacji Strategii;
- przygotowywanie okresowych raportów o stanie partycypacji i aktywizacji społecznej oraz innych zestawień i wniosków, przydatnych w procesie planowania i zarządzania strategicznego,
- monitoring oraz przygotowywanie zmian w ramach Strategii.

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiąganych w zakresie realizowanych zadań oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań. Wszyscy partnerzy realizujący zadania zdefiniowane w Strategii będą poproszeni o aktywną współpracę z Centrum Koordynacji. W tym celu w urzędach poszczególnych gmin

¹ Jeżeli opcja z pozyskaniem/ustanowieniem Operatora dla realizacji tych zadań Strategii, które dotyczą bezpośredniej współpracy placówek edukacyjnych z obszaru funkcjonalnego z sektorem gospodarczym dojdzie do skutku, to pewna część zadań przejdzie pod koordynację Operatora. Centrum Koordynacji będzie sprawowało nad nim nadzór realizacyjny.

(Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne) oraz w Starostwie Powiatowym w Krakowie powinna zostać wyznaczona osoba do kontaktu z Centrum Koordynacji. Przyczyni się to do lepszej organizacji oraz realnego zarządzania Zintegrowaną Strategią Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”.

Centrum Koordynacji rokrocznie dokonuje okresowej oceny stopnia realizacji Strategii. Ocena ta dokonywana będzie w oparciu o dwa elementy podsystemu monitorowania i ewaluacji:

- analizę wskaźnikową, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego,
- raport z realizacji zadań.

Analiza wskaźnikowa, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii, będzie przygotowywana przez Centrum Koordynacji w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:

- statystyka publiczna – generowana przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych, dostępna pod adresem www.stat.gov.pl/bdl – z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych;
- zestawienia własne Centrum Koordynacji (np. przygotowywane z wykorzystaniem Subregionalnego Systemu Analiz Samorządowych);
- statystyka prowadzona przez samorzady gminne i samorząd powiatowy – generowana i gromadzona przez urzędy poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne), Starostwo Powiatowe, jednostki gminne i powiatowe, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji do Centrum Koordynacji;
- statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd regionalny i administrację rządową, dotycząca działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym – przekazywanie informacji i danych przez te podmioty i jednostki zewnętrzne do Centrum Koordynacji powinno odbywać się na mocy porozumień ze wskazanymi podmiotami i jednostkami.

W wyborze mierników określających postęp realizacji celów Strategii, przyjęto zasadę ograniczonej liczby mierników monitorowania dla każdego z celów – zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego. Przy doborze mierników kierowano się

adekwatnością, jednak głównym ograniczeniem była dostępność danych. Podstawowym źródłem danych do monitorowania poziomu realizowania Strategii stały się dane ewidencjonowane przez samorządy, a w niektórych przypadkach konieczne jest zawiązanie porozumień z podmiotami i jednostkami zewnętrznymi. W ramach analizy wskaźnikowej realizowanej przez Centrum Koordynacji, mierniki pochodzące ze statystyki publicznej (BDL GUS) mogą zostać przedstawione w układach porównawczych (benchmarking), np. w porównaniach względem średniej dla powiatu krakowskiego, województwa małopolskiego czy kraju. Zakres czasowy analizy powinien obejmować zmiany w stosunku do roku bazowego (2014 r.) i roku ostatniego badania (dynamika).

Pomocnicza tabela do przekazywania danych statystycznych do Centrum Koordynacji wygląda następująco:

Cel operacyjny nr			
Nazwa miernika	Źródło danych i jednostka miary	Wartość dla roku bazowego (2014 r.)	Wartość dla roku badanego (..... r.)
1.			
2.			
3.			

Raport z realizacji zadań i projektów, przygotowywany przez Centrum Koordynacji, opiera się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego zadania/projektu, przekazywanych przez urzędy poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne), Starostwo Powiatowe w Krakowie, jednostki gminne i powiatowe, zbieżne merytorycznie z badanym celem operacyjnym, i/lub podmioty zewnętrzne (m.in. podmioty społeczne, prywatne), jeżeli dane zadanie/projekt mieści się w ich kompetencjach. Sprawozdania do Centrum Koordynacji składane są rokrocznie na określonym formularzu sprawozdawczym. Stanowią one podstawę zbiorczego raportu z realizacji kierunków interwencji całego Strategii.

Dla zwiększenia efektywności procesu sprawozdawczego z realizacji zadań/projektów Strategii, sprawozdania realizacyjne składane są na ujednoliconym formularzu sprawozdawczym, wg następującego wzoru:

Zadanie/projekt nr:																										
CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA:																								
<p>OPIS STANU REALIZACJI ZADANIA/PROJEKTU (m.in.: zrealizowane przedsięwzięcia w danym okresie, stopień realizacji zadania/projektu, skuteczność zastosowanych instrumentów realizacyjnych, ocena partnerów realizacyjnych, sukcesy realizacyjne, uzyskane efekty)</p>																										
<p>OPIS POWSTAŁYCH TRUDNOŚCI REALIZACYJNYCH (m.in.: problemy powstałe na etapie realizacji, opóźnienia i ich przyczyny, środki podjęte w celu przezwyciężenia trudności, rekomendacje dotyczące zmian w realizacji zadania/projektu, możliwe usprawnienia)</p>																										
<p>OPIS ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (wielkość środków finansowych wydatkowanych na realizację kierunku interwencji w danym okresie (lata realizacji), w podziale na źródła finansowania)</p> <table border="0"> <tr> <td>Budżet gminy X</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(%</td> </tr> <tr> <td>kwoty ogółem)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Budżet jednostki realizującej</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(%</td> </tr> <tr> <td>kwoty ogółem)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki zewnętrzne</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(%</td> </tr> <tr> <td>kwoty ogółem)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ogółem</td> <td>(kwota w zł)</td> <td>(%</td> </tr> <tr> <td>kwoty ogółem)</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>			Budżet gminy X	(kwota w zł)	(%	kwoty ogółem)			Budżet jednostki realizującej	(kwota w zł)	(%	kwoty ogółem)			Środki zewnętrzne	(kwota w zł)	(%	kwoty ogółem)			Ogółem	(kwota w zł)	(%	kwoty ogółem)		
Budżet gminy X	(kwota w zł)	(%																								
kwoty ogółem)																										
Budżet jednostki realizującej	(kwota w zł)	(%																								
kwoty ogółem)																										
Środki zewnętrzne	(kwota w zł)	(%																								
kwoty ogółem)																										
Ogółem	(kwota w zł)	(%																								
kwoty ogółem)																										

Opracowane przez Centrum Koordynacji zestawienia: analiza wskaźnikowa oraz raport z realizacji zadań/projektów są podstawą dla Grupy Sterującej do podejmowania oceny realizacji Strategii, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania w otoczeniu wewnętrznym i społeczno-gospodarcze).

POZIOM MERYTORYCZNY

Poziom merytoryczny obejmuje wdrażanie i monitorowanie realizacji celów zapisanych w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, przegląd jego zapisów i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących, osiągnięte zostaną cele strategiczne i operacyjne.

Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Grupie Sterującej, która będzie wsparciem merytorycznym dla Centrum Koordynacji. Do jej zadań należą w szczególności:

- dbałość o osiągnięcie założonych w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa” celów operacyjnych i strategicznych;
- ewaluacja Strategii,
- podejmowanie decyzji strategicznych dla realizacji zapisów Strategii.

Procedura monitoringu i aktualizacji

Monitoring i aktualizacja będzie dokonywana w przedstawiony poniżej sposób:

1. Organem odpowiedzialnym za właściwą organizację i realizację zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy, w tym za monitorowanie realizacji zadań/projektów Strategii, jest Centrum Koordynacji, współpracujące bezpośrednio z Radą Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego. Proponuje się, aby odpowiedzialność za organizację Centrum Koordynacji przejęło Starostwo Powiatowe w Krakowie posiadające największe kompetencje w zakresie prowadzenia polityki rynku pracy oraz organizacji szkolnictwa zawodowego. Umocowanie Centrum Koordynacji w strukturze Starostwa powinno ponadto korzystnie wpłynąć na wypracowanie partnerskich relacji pomiędzy Centrum a Radą Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego. Propozycja składu Centrum Koordynacji zawarta została w części „Zakres funkcjonalny poszczególnych elementów struktury zarządzania i wdrażania Strategii”.
2. Każdego roku realizacji Strategii, Centrum Koordynacji będzie organizować spotkanie ewaluacyjne Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”. Uczestniczyć w nim powinny podmioty i instytucje, które w ramach zadań własnych lub statutowych realizują poszczególne cele operacyjne Strategii. Centrum Koordynacji powinno stworzyć bazę tych podmiotów i instytucji z terenu obszaru funkcjonalnego

i jego otoczenia oraz zapraszać uczestników na spotkanie ewaluacyjne. W ramach niniejszego spotkania poruszane będą następujące kwestie:

- przedstawienie aktualnego stanu realizacji poszczególnych celów operacyjnych na podstawie analizy wskaźnikowej wykonanej przez Centrum Koordynacji (mierniki dla każdego celu operacyjnego) – ogólny obraz sytuacji (porównanie wskaźników bazowych dla 2014 roku ze wskaźnikami dla badanego roku realizacji Strategii, wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach operacyjnych, itp.),
 - zebranie informacji nt. ewentualnych trudności realizacyjnych dla poszczególnych zadań i projektów Strategii, z uwzględnieniem proponowanych działań naprawczych,
 - podjęcie decyzji odnośnie modyfikacji treści Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy.
3. Spotkanie ewaluacyjne jest protokołowane. Efektem posiedzenia jest sprawozdanie przygotowywane przez Centrum Koordynacji.
 4. Sprawozdanie ze spotkania ewaluacyjnego Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” będzie przedstawiane Radzie Partnerstwa i/lub Grupie Sterującej do akceptacji wnioskowanych na spotkaniu propozycji.

POZIOM SPOŁECZNY

Poziom społeczny dotyczy wzmocnienia spójności i integralności społecznej obszaru funkcjonalnego, a także upowszechniania zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy wśród mieszkańców i pozyskiwania partnerów (lokalnych, regionalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań Strategii. Głównym adresatem zapisów dokumentu są mieszkańcy obszaru funkcjonalnego oraz podmioty działające w obszarach edukacji i rynku pracy, a w szczególności:

1. Szkoły i placówki edukacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe;
2. Instytucje rynku pracy, w tym Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego oraz Rada Rynku Pracy Powiatu Krakowskiego;
3. Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne i inicjatywy społeczne, działające na terenie obszaru funkcjonalnego;
4. Radni, pracownicy urzędów poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne), Starostwa Powiatowego w Krakowie, jednostek gminnych i powiatowych;

5. Posłowie i senatorowie reprezentujący w Parlamencie region oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z regionem;
6. Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;
7. Sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe;
8. Wyższe uczelnie z terenu regionu.

W celu upowszechnienia treści Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy na terenie obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa” należy m.in. przeprowadzić proponowane działania:

1. Opracowanie krótkiego materiału informacyjno-promocyjnego, przybliżającego mieszkańcom treść Zintegrowanej Strategii Rozwoju Edukacji i Rynku Pracy Obszaru Funkcjonalnego „Blisko Krakowa”;
2. Umieszczenie Strategii do pobrania w wersji elektronicznej na stronach internetowych urzędów poszczególnych gmin (Czernichów, Liszki, Mogilany, Skawina, Świątniki Górne), Starostwa Powiatowego w Krakowie, w Biuletynach Informacji Publicznej (BIP) oraz na stronie projektowej;
3. Przekazanie Strategii oraz materiału informacyjno-promocyjnego drogą elektroniczną do instytucji publicznych, przedsiębiorstw lokalnych, organizacji społecznych na terenie obszaru funkcjonalnego;
4. Przekazanie Strategii oraz materiału informacyjno-promocyjnego drogą elektroniczną do obecnych i potencjalnych partnerów zewnętrznych obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”, np. do sąsiadujących z obszarem funkcjonalnym gmin, w tym do Miasta Krakowa, Stowarzyszenia Metropolia Krakowska (ZIT), Zarządu Województwa Małopolskiego, Wojewody Małopolskiego, organizacji samorządu gospodarczego o ponadlokalnym zasięgu, organizacji pozarządowych o ponadlokalnym zasięgu, a także zagranicznych partnerów samorządowych gmin, tworzących obszar funkcjonalny, oraz innych potencjalnych zagranicznych partnerów dla całego obszaru funkcjonalnego „Blisko Krakowa”;
5. Przekazanie bibliotekom publicznym oraz szkołom, działającym na terenie obszaru funkcjonalnego, wydrukowanego egzemplarza tekstu Strategii wraz z nagraniem płyty CD, zawierającą Strategię oraz materiał informacyjno-promocyjny.